

2907
ΕΚΔΒΗ

ΤΟΥ

ΕΥΡΙΠΙΔΟΥ,

ΤΡΑΓΩΔΙΑ ΕΙΣ ΠΡΑΞΕΙΣ ΤΕΣΣΑΡΑΣ.

ΠΙΟΣ ΟΦΕΛΟΣ ΤΗΣ ΕΝ ΓΑΛΛΙΑΙ
« ΦΙΛΟΠΤΩΧΟΥ ΑΔΕΛΦΟΤΗΤΟΣ. »

ΔΑΠΑΝΑΙΣ ΤΟΥ ΚΥΡΙΟΥ
ΜΙΧ. Π. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΥ.

ΜΕΤΑΦΡΑΣΙΣ

Α. Γ. ΚΟΥΠΑ.

ΕΝ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥΠΟΛΕΙ,
ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΝ ΤΗΣ « ΟΜΟΝΟΙΑΣ. »

1865.

ΤΩ ΕΥΓΕΝΕΣΤΑΤΩ

ΚΥΡΙΩ ΚΥΡΙΩ

ΜΙΧ. ΠΑΠΑΔΑΜΠΡΙΝΟΥΔΗ

ΑΝΑΤΙΘΗΣΙΝ

Ο ΜΕΤΑΦΡΑΣΤΗΣ.

Πρὸς τὸν ἀξιότιμον Κύριον Κύριον

ΜΙΧ. ΠΑΠΠΑΛΑΠΡΙΝΟΥΔΗ,

Ἀξιότιμε Ἄνερ!

Πρὸ καιροῦ οὐκ ὀλίγου μετέφρασα εἰς τὴν καθομι-
λουμένην τὴν Ἑκάβην τοῦ Εὐρυπίδου, τραγωδίαν, δι-
αγράφουσαν ζωηροτάτοις χρώμασι τὰς περιπετείας καὶ
τὸ ἄστατον τῆς τύχης τοῦ ἀνθρώπου, πρὸς δὲ καὶ
οἷαν ἐπιρροὴν ἔχει ἐπὶ τοῦ ἀνθρώπου ἡ καλὴ ἀνατροφή,
ἐν ἣ δέον ἔχει ἀντρέφονται οἱ Ἑλληνόπαιδες, οἱ καυ-
χόμενοι ἐπὶ τῇ καταγωγῇ τῶν Μαρθωνομάχων καὶ
Σπλαμινομάχων. Ταύτην δὲ γέμουσαν τοιοῦτων καὶ τλι-
κούτων εὐωδῶν ἀνθέων προτιθεμένῳ, κατὰ παρχινησιν
πολλῶν, τὴν πατρίδα περὶ πολλοῦ ποιουμένων, εἰς
φῶς νὰ φέρω, ἔδοξέ μοι ἵνα κοσμήσω τὰ πρόθυρα τῆς
βιβλίου ταύτης διὰ τοῦ ὀνόματος ὑμῶν, ὅστις τὰ πάντα
ἀντ' οὐδενὸς ὑπολαμβάνητε ἀπέναντι τῆς εὐημερίας
τῆς πατρίδος.

Δέχθητε λοιπὸν, Ἀξιότιμε Ἄνερ, τὴν μικράν μου
ταύτην προσφορὰν, ἀπαρχὴν τῶν κόπων μου, εὐελπι-
ζόμενος ὅτι ἡ ἀποδοχὴ αὕτη θέλει προτρέψει τὸν ὑπο-
φινόμενον μετὰ τοῦ προσήκοντος σεβασμοῦ εἰς τὴν
ἐκδοσιν καὶ ἄλλων πολλῶν βιβλίων πολλοῦ λόγου
ἀξίῳν ὑπαρχόντων ἐτοιμίῳν καὶ οὐδέποτε τὸ φῶς τοῦ
ἡλίου ιδόντων.

Εὐελπιζόμενος ὅτι ἡ μικρά μου αὕτη προσφορὰ θέλει
τύχει ὑποδοχῆς παρ' ὑμῖν.

Ἰποσημειοῦμαι μετὰ τοῦ προσήκοντος σεβασμοῦ

Ὁ Μεταφραστής.

ΠΡΟΛΟΓΟΣ.

Vitia erunt donec homines.

Ταῦτα τῷ καιρῷ ἐκείνῳ ἔλεγε Τάκιτος, ὁ μέγας τῶν Λατίνων ἱστοριογράφος· αὐτὰ δὲ ταῦτα λέγομεν καὶ ἡμεῖς σήμερον, ἐκφέροντες εἰς φῶς μετὰ φρασιν τῆς Ἑκάτης τοῦ Εὐριπίδου, τοῦ σοφοῦ τῆς Ἑλλάδος τραγωδοῦ, οὗτινος οὐκ ἐσμὲν ἱκανοὶ λύσαι τὸν ἱμάντα τῶν ὑποδημάτων αὐτοῦ. Ἄλλ' εἴποι ἂν τις· Πρὸς τί νὰ ἀποδυθῆς εἰς ἀγῶνα τῶν δυνάμεών σου ἀσυχροίτως ἀνώτερον; Πρὸς τὴν ἐρώτησιν ταύτην, ὅπως καθ' ἃ φρονοῦμεν, ἀνόητον καὶ μωρὰν οὖσαν, ἀπαντῶμεν τὰ ἀκόλουθα· Ὁ μέγας καὶ διακαῆς πρὸς τὴν πατρίδα πόθος, τῆς ὁποίας τὰ τέκνα βλέπομεν ὁσημέραι ἀνευδρότως καταγιγνώμενα περὶ τὴν ἀνάγνωσιν τῶν κατακλυσάντων ἅπασαν τὴν οἰκουμένην μυθιστορημάτων, ἅτε στερούμενα βιβλίων, πολλὴν τὴν ὠφέλειαν αὐτοῖς ὑπισχνουμένων, ἠνάγκασαν ἡμᾶς, ἵνα μεταφράσωμεν τὴν Ἑκάτην τοῦ Εὐριπίδου, τραγωδίαν ζωηροτάτοις χρώμασι περιγράφουσαν τὸ ἄστατον τῆς διεπούσης, ὡς πολλοὶ παραδέχονται, τὸν κόσμον τύχης, πρὸς δὲ, καὶ ὅτι καὶ ἐν τῷ κόσμῳ τούτῳ οἱ καταπατοῦντες τοὺς νόμους τῆς ξενείας τιμωροῦνται παρὰ τοῦ θεοῦ, πρὸς σωφρονισμὸν τῶν ἐχόντων ἐν τῷ νῷ, ἵνα εἰς ὅμοια κακὰ περιπέσωσιν. Ἐὰν οἱ λόγιοι τοῦ ἡμετέρου ἔθνους κατεγίνοντο περὶ τὴν μετάφρασιν τραγωδιῶν Ἑλλήνων συγγραφέων, ἢ ἄλλων πονημάτων, δυνάμενων νὰ μορφώσωσι τὴν μέλλουσαν γενεάν ἠθικῶς τε καὶ πολιτικῶς, οὐδεμία ἀμφιβολία, ὅτι

ἡμεῖς οὐδέποτε ἠθέλομεν ἐκτείνειν χεῖρα βέβηλον ἐπὶ τῶν ἀθανάτων κσιμηλίων τῶν ἡμετέρων προγόνων. Οἱ ἀγαθοὶ οὗτοι πατριῶται, χαίρειν πολλὰ φράσαντες τοῖς Ἑλλήσι συγγραφεῦσι, διατελοῦσι παρέχοντες τῇ νέᾳ γενεᾷ τροφήν, στερουμένην τῶν στοιχείων ἐκείνων, ἅτινα ὁμολογουμένως ἀποκαθιστᾶσι τοὺς ἀνθρώπους, ἔχοντας τὴν ἑαυτῶν καρδίαν πλήρη πατριωτικῶν, φιλανθρωπικῶν καὶ εὐγενῶν αἰσθημάτων, καὶ ὧν ἄνευ ὁ ἄνθρωπος ἀδύνατον νὰ ἀποκαλῆται ἄνθρωπος. Τὰ μυθιστορήματα δὲν μορφοῦσιν ἀνθρώπους, ἀλλὰ προπαρασκευάζουσι τῇ κοινωνίᾳ τέρατα. Τὰ μόνυ δυνάμενα νὰ μορφώσωσιν ἀνθρώπους εἶνε τὰ συγγράμματα τῶν Ἑλλήνων συγγραφέων. Τίς ἀνέγνω τὸν Δημοσθένην καὶ δὲν ἐναποταμίευσεν ἐν τῇ ἑαυτοῦ καρδίᾳ τὰ εὐγενέστατα, τὰ πατριωτικώτατα αἰσθήματα; Τίς ἀνέγνω τὸν μὴ τοῖς πᾶσι βατὸν Θουκυδίδην καὶ δὲν ἐγένετο ὁ μέγιστος τοῦ κόσμου πολιτικὸς ἀνὴρ; Τίς ἀνέγνω τὸν Πλούταρχον καὶ δὲν ἐγένετο ὁ περισημότερος καὶ εὐγενέστερος τοῦ κόσμου στρατηγός; Λυπηρὸν, φίλοι ὁμογενεῖς, λυπηρὸν, ὅτι παραγνωρίζομεν τὴν ἀνεκτίμητον ἀξίαν τῶν συγγραμμάτων τῶν ἡμετέρων προγόνων, καὶ ἐξοδεύομεν εἰς μάτην τὰς πολυτίμους ἡμῶν ὥρας περὶ τὴν ἀνάγνωσιν βιβλίων, τὴν καταστροφὴν ἡμῶν λεληθότως ὑποσκαπτόντων. Λυπηρὸν, φίλοι ὁμογενεῖς, μέγα διὰ τὴν πατρίδα δυστύχημα, ὅτι οἱ μὲν Εὐρωπαῖοι ἐξετίμησαν ὅπως ἔδει τοὺς Ἑλληνας συγγραφεῖς, ἡμεῖς δὲ οἱ καυχώμενοι ἐπὶ πατραγαθίᾳ καταγιγνώμεθα χερσὶ τε ποσὶ τε καὶ πάσῃ δυνάμει πρὸς καταστροφὴν ἡμῶν. Τὸ Γαλλικὸν ἔθνος ἐγένετο τρομερὸν, διότι ὁ μέγας Ναπολέων εἶχεν ἀεῖποτε ὑπὸ τὸ προσκεφάλαιον αὐτοῦ τὸν Πλούταρχον. Ἡ Ἀγγλία διέπει σήμερον τὴν τύχην ἀπάσης σχεδὸν τῆς ὑφ' ἡλίου, διότι οἱ πολιτικοὶ αὐτῆς ἄνδρες ἔχουσιν εἰς τὰς ἐχυτῶν

ἐπιχειρήσεις ὡς λύχον τὸν μέγαν τοῦ κόσμου πολιτικὸν Θουκυδίδην.

Τὸ ἡμέτερον ἔθνος εὐρίσκειται ἀείποτε ἐν ἀναρχίᾳ, διότι οἱ τὴν τύχην αὐτοῦ διέποντες δὲν ἠθέλησαν νὰ μιμηθῶσιν, ὡς φαίνεται, τοὺς Εὐρωπαίους.

Δὲν ἀρνούμεθα, ὅτι ὑπάρχουσι παρ' ἡμῖν καὶ τινες πολυμαθεῖς, οἷος ὁ Κ. Ἀργυριάδης, ὁ Κ. Ραγκαβῆς καὶ ἄλλοι, οἵτινες καταγίνονται περὶ τὴν μετάφρασιν Ἑλληνῶν συγγραφέων ἄλλ' οὗτοι μόνοι δὲν ἐξαρκοῦσιν. Ὁφείλον ἅπαντες οἱ λόγιοι τοῦ ἡμετέρου ἔθνους νὰ μιμῶνται τὸ εὐγενὲς παράδειγμα τῶν ῥηθέντων κυρίων. Εὐχόμεθα ὅμως ἀπὸ καρδίας, ἐὰν μέχρι τοῦδε οἱ γραμματῶν γευθέντες οὐκ ὀλίγων, δὲν ἐξεπλήρωσαν τὰ ἑκυτῶν πρὸς τὴν πατρίδα καθήκοντα, ἵνα ἀπὸ τοῦδε ἀρξῶνται τῆς ἐκπληρώσεως.

Ἡ γλῶσσα τὴν ὁποῖαν μετεχειρίσθημεν μεταφράζοντες τὴν Ἑκάβην, ἴσως φανῆ πολλοῖς ἀκατάλληλος καὶ δύσληπτος. Ἀλλὰ παρὰ τῶν τοιούτων ἐξαιτούμεθα μυρίας συγγνώμας, διότι καταλληλοτέραν ταύτης ἐν τῇ παρούσῃ τραγωδίᾳ ἕνεκα λόγων, τοὺς ὁποίους ἐροῦμεν ἄλλοτε, δὲν ἠδυνάμεθα νὰ μεταχειρισθῶμεν. Ὑποσχόμεθα ὅμως τοῖς εὐγενέσι συνδρομηταῖς, ὅτι αἰλοπαὶ τραγωδίαι, αἵτινες εὐρίσκονται ὑπὸ τὰ πιεστήρια, θέλουσιν ἔχει καὶ γλῶσσαν εὐληπτοτέραν, καὶ ἐκφράσεις ἀνταποκρινόμενας οὐκ ὀλίγον εἰς τὰς δυσλήπτους τῶν τραγωδῶν ἐννοίας. Καταπαύοντες δ' ἐνταῦθα τὰ ὀλίγα ταῦτα, παρακαλοῦμεν τοὺς εὐγενεῖς ἀναγνώστας, ἵνα μὴ κρίνωσι μετὰ ἀυστηρότητος τὴν ἀνὰ χεῖρας μετάφρασιν, ἔχοντες ὑπ' ὄψιν τὸ τοῦ Ῥωμαίου ποιητοῦ λόγιον,

Si, quoties homines peccant, sua fulmina mittat; Jupiter exiguo tempore inermis erit.

Ἐγγραφον ἐν Κων[πόλει, τῇ 20 Νοεμβρίου 1865.

Ὁ Μεταφραστής.

ΥΠΟΘΕΣΙΣ.

Μετὰ τὴν πολιτοκίαν τοῦ Ἰλίου, οἱ μὲν Ἕλληνες καθωρμίσθησαν εἰς τὴν ἀντιπέραν τῆς Τρωάδος Χερρόνησον· ὁ δὲ Ἀχιλλεὺς φανεὶς νυκτὸς ἐξήτει ὡς σφάγιον μίαν τῶν θυγατέρων τοῦ Πριάμου. Οἱ Ἕλληνες λοιπὸν τιμῶντες τὸν ἥρωα ἐσφαγίσαν τὴν Πολυξένην, ἀποσπάσαντες αὐτὴν τῆς Ἑκάβης τῆς μητρὸς· ὁ δὲ Πολυμήστορ, ὁ βασιλεὺς τῶν Θρακῶν, κατέσφαξε Πολύδωρον τὸν υἱὸν τῆς Ἑκάβης, τὸν ὁποῖον ὁ Πριάμος ὁ πατὴρ εἶχε πέμψει πρὸς αὐτὸν λάθρα μετὰ πολλοῦ χρυσοῦ, ἅτε μὴ δυνάμενον οὔτε ὄπλα φέρειν οὔτε ἔγχος νέφ βραχίονι. Ἡ Ἑκάβη γνοῦσα καὶ τὸ νέον τοῦτο δυστύχημα πέμπει τὴν αὐτῆς δούλην πρὸς τὸν Πολυμήστορα, αὐτόν τε καὶ τὰ τέκνα μετακαλουμένη. Οὗτος μὲν λοιπὸν μετὰ τῶν παίδων ἔρχεται πρὸς αὐτήν. Ἑκάβη δὲ εἶπεν, ὅτι τούτου χάριν ἐκάλεσεν αὐτόν, ἵνα δείξῃ θησαυροὺς κεκρυμμένους ὑπ' ἀητῆς ἐν Ἰλίῳ. Εἰσάγει δὲ καὶ ἔνδον τῆς σκηνῆς εἰπούσα, ὅτι θέλει δώσει αὐτῷ καὶ ἄλλα χρήματα, μεθ' ὧν ἐξῆλθε τῆς Τροίας. Τοῦτον εἰσελθόντα στερεῖ τῶν ὀφθαλμῶν καὶ τὰ τέκνα αὐτοῦ ἀποσφάττει βοηθουμένη ὑπὸ πλήθους γυναικῶν, ὧν πλῆθος ἐκρύπτετο ἔνδον τῆς σκηνῆς. Δικάσαντος δὲ αὐτοὺς τοῦ Ἀγαμέμνονος ὕστερον, καὶ τοῦ Πολυμήστορος πολλὰ περὶ τῆς σφαγῆς τοῦ Πολυδώρου διαπλασμένου, ἡ Ἑκάβη ἐνίκησεν, ἐλέγξασα αὐτόν ὡς τοῦ χρυσοῦ χάριν καὶ οὐχι ὧν προὔτεινε τὸν παῖδα ἐφόνευσε, σύμψηφον ἔχουσα καὶ τὸν Ἀγαμέμνονα.

ΤΑ ΤΟΥ ΔΡΑΜΑΤΟΣ ΠΡΟΣΩΠΑ,

ΕΙΔΩΛΟΝ ΠΟΛΥΔΩΡΟΥ, υἱοῦ τῆς Ἐκάβης.

ΕΚΑΒΗ, βασίλισσα τῆς Τροίας.

ΧΟΡΟΣ αἰχμαλωτίδων γυναικῶν.

ΠΟΛΥΞΕΝΗ, θυγάτηρ Ἐκάβης.

ΘΕΡΑΠΙΑΝΑ Ἐκάβης.

ΑΓΑΜΕΜΝΩΝ, βασιλεὺς τοῦ Ἄργους.

ΟΔΥΣΣΕΥΣ, ἀπεσταλμένος τῶν Ἑλλήνων.

ΤΑΛΘΥΒΙΟΣ, κῆρυξ τῶν Ἑλλήνων.

ΠΟΛΥΜΗΣΤΩΡ, βασιλεὺς τῆς Θράκης καὶ οἱ πκίδες
[αὐτοῦ.

Ἡ μὲν σκηνὴ τοῦ δράματος ὑπόκειται ἐν τῇ ἀντι-
πέραν τῆς Θράκης Χερρόνησῳ· ὁ δὲ χορὸς συνέστηκεν
ἐκ γυναικῶν αἰχμαλωτίδων Τρωάδων, αἵτινες συνεμά-
χησαν τῇ Ἐκάβῃ.

ΕΚΑΒΗ

ΤΡΑΓΩΔΙΑ ΤΟΥ ΕΥΡΥΠΙΔΟΥ,

ΕΙΣ ΠΡΑΞΕΙΣ ΤΕΣΣΑΡΑΣ.

ΠΡΑΞΙΣ ΠΡΩΤΗ.

ΣΚΗΝΗ Α'.

Αἰρομένης τῆς ἀλλαίας ἐμφανίζεται ἡ παρὰ ταῖς ἀκτῆς πεδιάς
τῆς ἐν τῇ ἀντιπέραν τῆς Τρωάδος Χαίρωνήσου. Ἐν τῇ πεδιάδι ὑ-
πάρχουσι αἱ σκηναὶ τῶν Ἑλλήνων· ἐν δὲ τῇ αἰγιαλῷ ὁ στόλος
αὐτῶν, ἕτοιμος εἰς πλοῦν.

(Τὸ εἶδωλον τοῦ Πολυδώρου ἀνέρχεται διὰ τῆς Χαίρωνείου
κλίμακος, καὶ ἰπτάμενον ὁμιλεῖ.)

ΠΟΛΥΑ. Εἶδωλον. Ἐγὼ ὁ Πολυδῶρος, ὁ γεγονὸς υἱὸς
τῆς Ἐκάβης, τῆς θυγατρὸς τοῦ Κισσέως, καὶ πατὴρ
τοῦ Πριάμου, ἦλθον πρὸ ὀλίγου, ἀφείς τὸν ἀπόκρυφον
τόπον τῶν νεκρῶν, καὶ τὰς πύλας τοῦ ἀφεγγοῦς τόπου,
ἔπου ὁ ἄδης εἶναι ὀκισμένος ἄνευ τῶν οὐρανίων θεῶν·
ἔστις, ἰδὼν, ὅτι ἡ πόλις τῶν Φρυγῶν ἐκινδύνευε νὰ κυ-

ΣΚΗΝΗ Β΄.

(Ἡ Ἐκάβη εἰσέρχεται εἰς τὴν σκηνὴν, στηριζομένη ἐπὶ βακτηρίας καὶ υποδοθηθουμένη ὑπὸ τῶν ὑπηρετριῶν.)

ΕΚΑΒΗ. Κομήσατε, ὦ παιδίσκαι, τὴν γραΐαν ἕξω τῶν σκηνῶν, ὀδηγήσατε ἀνορθοῦσαι, ὦ Τρωάδες, τὴν μεθ' ὑμῶν δούλην οὖσαν, ἔμπροσθεν δὲ βασίλισσαν. Κρατήσατέ με, βαστάσατε, ὀδηγήσατε, ἀνακουφίσατε τὸ σῶμά μου, κρατοῦσαι ἀπὸ τῆς γηραιᾶς χειρὸς μου· καὶ ἐγὼ διὰ τῆς χειρὸς στηριζομένη ἐπὶ ἐπικαμπούς βακτηρίας θέλω προσπαθῆσαι νὰ ἐπιταχύνω τὴν βραδυκίνητον πορείαν τῶν βημάτων μου. Ὡ ἡμέρα, ὦ νύξ σκοτεινὴ, διατί ἄρα ἐν καιρῷ τῆς νυκτὸς ἐγείρομαι οὕτως ὑπὸ φόβων, ὑπὸ φαντασμάτων; ὦ σεβασμία γῆ, μῆτερ τῶν μελανοπτερύγων ὀνείρων, ἀποδιώκω τὴν νυκτερινὴν ὄψιν, τὴν ὁποίαν εἶδον διὰ τῶν ὀνείρων περὶ τοῦ παιδὸς, τοῦ φυλαττομένου κατὰ τὴν Θράκην, καὶ περὶ τῆς Πολυξένης τῆς προσφιλοῦς θυγατρὸς. Διότι εἶδον ὄψιν φοβεράν, ἔμαθον, ἀκριβῶς ἐγνώρισα. Ὡ χθόνιοι θεοί, σώσατε τὸν Πολύδωρόν μου, ὅστις καὶ μόνος καὶ ἄγκυρα τῶν οἰκῶν μου ὧν κατοικεῖ τὴν δυσχείμερον Θράκην, ἐπιτηρούμενος ὑπὸ τοῦ Πολυμήστορος, τοῦ πατρικοῦ φίλου. Γενήσεται τι νέον· θέλει ἔλθει μέλον τι γοερὸν καὶ θρηνώδες εἰς ἡμᾶς τὰς γοεράς· οὐδέποτε ἡ γνώσις μου οὕτως ἄφυκτος φρίσσει, φοβεῖται· ποῦ ἄρα θέλω ἰδεῖ, ὦ Τρωάδες, τὴν θείαν ψυχὴν τοῦ Ἐλένου, ἢ τὴν Κασσάνδραν, ἵνα διακρίνωσιν εἰς ἐμέ τοὺς ὀνείρους; Διότι εἶδον ἕλαφον κατὰστικτον καὶ τα-

χρῆαν, σφαζομένην ἐν αἵματηρῷ ὄνυχι λύκου, ἀποσπασθεῖσαν τῶν γονάτων μου σὺν ἀνάγκῃ καὶ βίχ οἰκτρῶς. Πρὸς τοῦτο εἶδον τὸ φάντασμα τοῦ Ἀχιλλέως, διευθυνόμενον ἐπὶ τῆς κορυφῆς τοῦ τάφου τοῦ ἐζήτει δὲ πρὸς ἀμοιβὴν τῶν κόπων του τινὰ τῶν δυστυχῶν γυναικῶν τῆς Τροίης. Θεοὶ ἰσχυροὶ, ἀπομακρύνετε λοιπὸν, ἀπομακρύνετε αὐτάς τὰς φρικώδεις δυστυχίας ἀπὸ τῆς θυγατρὸς μου.

ΣΚΗΝΗ Γ΄.

ΧΟΡΟΣ ΚΑΙ ΟΙ ΑΝΩ.

ΧΟΡΟΣ. Ὡ Ἐκάβη, ἦλθον πρὸς σὲ σπουδαίως ἐγκαταλιποῦσα τὰς σκηνὰς τῶν δεσποτῶν, ὅπου διὰ κλήρου ἐθάβην καὶ ἐτάχθην δούλη, ἀποδιωκαμένη ἀπὸ τῆς πόλεως τῆς Ἰλιάδας τῆ ὀζυτάτῃ τοῦ δάρυτος, δορυάλωτος γενομένη παρὰ τῶν Ἀχαιῶν· ἦλθον οὐδὲν τῶν παθῶν ἐλαφρόνουσα καὶ ἐλαττοῦσα, ἀλλ' ἐπιφέρουσα μέγα βάρος μνηύματος, καὶ εἰς ἐσὲ, ὦ γύναι, ἄγγελος δυστυχῶν. Διότι λέγεται ὅτι ἐφάνη καλὸν ἐν πλήρει τῶν Ἀχαιῶν συνελεύσει, ἵνα θύσωσι τὴν θυγατέρα σου ἐπὶ τοῦ τάφου τοῦ Ἀχιλλέως· γνωρίζεις δὲ, ὅτι ἐπιβὰς ὁ Ἀχιλλεὺς ἐπὶ τοῦ τάφου σου ἐφάνη μετὰ χρυσῶν ὕπλων, ἐκράτησε δὲ τὰς ναῦς τὰς παντοπόρους, τὰς ἐπεριδούσας τὰ ἰστία διὰ τῶν σχοινίων, τὰδε λέγων· « Ὡ Δαναοί, ποῦ πορεύεσθε ἀφέντες τὸν τάφον μου ἀχράβητον; » Συνέβη δὲ καὶ ἐπῆλθε ταρχῆ πολλῆς

φιλονεικίας, δόξα δὲ καὶ ὑπόληψις ἐχώρει καὶ ἐκινεῖτο εἰς τὸν στρατὸν τὸν πολεμιστὴν τῶν Ἑλλήνων διττῆ· οἱ μὲν δηλονότι ἐφρόνουσι ὅτι ἔπρεπε νὰ θύσῃσι τὴν θυγατέρα σου ἐπὶ τοῦ τύμβου τοῦ Ἀχιλλέως, οἱ δὲ ἤρνοῦντο τὴν θυσίαν. Ἐν τῇ συνελεύσει ταύτῃ ὁ μόνος σπεύδων εἰς τὸ ἀγαθόν σου ἦτον ὁ Ἀγαμέμνων, ἅτε τιμῶν τὴν κοίτην τῆς μαντικῆς Κασσάνδρας· οἱ δὲ υἱοὶ τοῦ Θησέως, Ἀκάμος καὶ Δημοφῶν, οἱ κλάδοι τῶν Ἀθηναίων, ἦσαν δημηγόροι διπλῶν λόγων· ἀλλὰ συνεφώνουν ἐν μιᾷ μόνον γνώμῃ νὰ στεφάνωσιν τὸν τάφον τοῦ Ἀχιλλέως ἐν αἵματι παρθενικῷ, καὶ ἔλεγον, ὅτι οὐδέποτε θέλουσι προτιμήσει τὴν κοίτην τῆς Κασσάνδρας τῆς ἀνδρείας τοῦ Ἀχιλλέως. Αἱ ἄμιλλαι δὲ τῶν ἀγωνιστικῶς λεγομένων καὶ ἐριστικῶς ἦσαν κατὰ τινα τρόπον ἴσκι, μέχρις οὗ κατέπεισε τὸν στρατὸν ὁ Ὀδυσσεύς, ὁ ποικίλα φρονῶν, ὁ κόπης καὶ ὁ λάλας, ὁ τῷ δήμῳ χαριζόμενος, ὅταν ὁμιλῇ, ἵνα μὴ τὸν ἄριστον ἐξ ὅλων τῶν Ἀχαιῶν Ἀχιλλέας παραβλέψῃσι χάριν σφαγίων δουλικῶν, μηδὲ ἐκ τῶν ἀποθανόντων τις στὰς πλησίον τῆς Περσεφώνης νὰ εἴπῃ, ὅτι οἱ Δαναοὶ ἀπῆλθον ἐκ τῆς Τροίας κακῶς καὶ ἀχάριστοι φανέντες εἰς τοὺς Ἕλληνας, οἵτινες χάριν τῶν Ἑλλήνων ἔβαψαν διὰ τοῦ αἵματός των τὰ πεδία τοῦ Ἰλίου· θέλει δ' ἔλθῃ πάραυτα ὁ Ὀδυσσεύς, ἵνα ἀποσπάσῃ τὴν Πολυξένην ἀπὸ τῶν μαστῶν σου καὶ ἀπομακρύνῃ ἐκ τῆς γηραιᾶς χειρός σου· ἀλλὰ πορεύθητι πρὸς τοὺς ναοὺς, πορεύθητι πρὸς τοὺς βωμοὺς, πέσον εἰς τοὺς πόδας τοῦ Ἀγαμέμνονος· ἐπικαλοῦ τούς τε οὐρανίους θεοὺς καὶ τοὺς καταχθονίους. Διότι ἢ αἱ ἱεσῖαι θέλουσι σὲ ἐμποδίσει, ἀπὸ τοῦ

νὰ στερηθῆς τῆς δυστυχῆς θυγατρὸς σου, ἢ ἀνάγκη νὰ ἴδῃς τὴν παρθένον προσκειμένην τοῦ τύμβου, καὶ ἤματι μὲν ἐν βέβηματι μελαναυγεῖ ἐκ τοῦ χρυσακοσμουμένου τραχήλου της.

ΕΚΑΒΗ. Ἀλλοίμονον! Τί νὰ εἶπω ἐγὼ ἢ δυστυχῆς; ποῖαν κραυγὴν; ποῖαν θρῆνον; Εἰμὶ δυστυχῆς ἕνεκα τοῦ ἀθλίου γήρωτος, ἕνεκα τῆς ἀνυποφύρου δουλείας! Ἀλλοίμονον εἰς ἐμέ! Τίς θέλει μὲ βοηθήσει; ποῖον τέκνον; ποῖα πόλις; Ἀφανῆς ὁ Πρίαμος, ἀφανεῖς οἱ παῖδες. Ποῖον ὁδὸν νὰ ἀκολουθήσω; ταύτην ἢ ἐκείνην; Ποῦ θέλω πορευθῆ; Ποῦ τις ἀπὸ τῶν θεῶν ἢ ἀπὸ τῶν δαιμόνων θέλει εἶναι βοηθός; ὦ Τρωάδες, αἱ ἀπαγγεῖλασαι κακὰ, ὦ Τρωάδες, αἱ ἐνεγκαῦσαι κακὰ πῆματτα, μὲ ἀπολέσατε, μὲ ἐφθείρατε. Δὲν ἐπιθυμῶ πλέον νὰ ζῶ· ὦ δυστυχῆς ποῦς, ὁδήγησον τὴν γραῖαν πρὸς τὴν σκηνὴν τῶν αἰχμζλῶτων, (Προχωρεῖ πρὸς τὴν σκηνὴν τῆς Πολυξένης). ὦ τέκνον, ὦ παῖς μητρὸς ἀθλιωτάτης, ἔξελθε ἀπὸ τῶν οἴκων, ἄκουε, ὦ τέκνον, τὴν φωνὴν τῆς μητρὸς σου, ἵνα ἀκούσῃς ὅποιαν ἀγγελίαν ἀκούω περὶ τῆς ζωῆς σου.

ΣΚΗΝΗ Δ'.

ΠΟΛΥΞΕΝΗ ΚΑΙ ΟΙ ΑΝΩ.

ΠΟΛΥΞ. (Τεταραγμένη καὶ πεφοβισμένη). Ἰὼ! ὦ μητέρα· μητέρα, διατί βοᾷς; Τί νέον κηρύξασα καὶ βοήσασα μὲ ἕκαμες νὰ πετάξω ὑπὸ φόβου ἐκτὸς τούτων τῶν σκηνῶν, ὡς δειλὸν πετηνόν;

ΕΚΑΒΗ. Ἀλλοίμονον εἰς ἐμὲ, τέκνον!

ΠΟΛΥΞ. Διατί μὲ δυσσημεῖς καὶ μὲ ἐλεεινολογεῖς;
Ὅποιον ἀποτρόπαιον προανάκρουσμα.

ΕΚΑΒΗ. Ἀλλοίμονον! Ἀλλοίμονον! κακὸζῆλοι ἡ-
μέραι τῆς κόρης μου!

ΠΟΛΥΞΕΝΗ. Ὁμίλησον! μὴ κρύψης πλέον ἐπὶ πολὺ
τὴν τύχην μου. Φοβοῦμαι, τρέμω, ὦ μήτηρ. Διατί ἀνα-
στενάξεις;

ΕΚΑΒΗ. ὦ τέκνον, τέκνον, δυστυχοῦς μητρός.

ΠΟΛΥΞ. Οὐρανέ! τί εἶναι τοῦτο, τὸ ὅποιον ἀγ-
γέλλεις;

ΕΚΑΒΗ. ὦ τέκνον, οἱ Ἕλληνες ἀπεφάσισαν ὅλο-
μοῦ νὰ σὲ σφάζωσιν ἐπὶ τοῦ τάφου τοῦ Ἀχιλλέως.

ΠΟΛΥΞ. Ἀλλοίμονον εἰς ἐμὲ, μήτηρ! τί λέγεις;
εἰπέ μοι, φανέρωσόν μοι αὐτὰ τὰ φρικώδη δυσυχήματα.

ΕΚΑΒΗ. Λέγω, ὦ θύγατερ, φήμας δυσφήμους. Λέ-
γουσιν ὅτι οἱ Ἀργεῖοι ἀπεφάσισαν ἐκκλησιάσαντες νὰ
σὲ φονεύσωσιν.

ΠΟΛΥΞ. ὦ δεινὰ ποθοῦσα! ὦ ὀλοσχερῶς δυστυχῆς,
μήτηρ, τῆς ὁποίας ἡ ζωὴ εἶναι ἀξιοθρήνητος! Ὅποιαν,
ὁποῖαν συμφορὰν πάλιν ὑπὲρ τὸ δέον ἐχθρὰν καὶ ἀνέκ-
φραστον, δαίμων τις ἐπήνεγκεν εἰς ἐσέ! Αὐτὴ ἡ νεάνις
δὲν εἶναι πλέον δι' ἐσέ, δὲν θέλω δυνηθῆ πλέον, σύν-
τροφος τῆς δουλείας σου, νὰ συμμερισθῶ τῶν κακῶν τοῦ
γέρως σου. Θέλεις μ' ἰδεῖ ὡς σκύμνον λέοντος ἀνατε-
θραμμένον ἐπὶ τῶν ὄρεων, ὡς τρυφερὰν δάμαλιν ἀφιε-
ρωθεῖσαν εἰς καταστροφὴν, ἀποσπωμένην ἐκ τῶν χει-
ρῶν σου, ἵνα θυσιασθῶ εἰς τὸν Πλούτονα, καὶ πεμπομέ-
νην εἰς τὸ ὑπὸ τὴν γῆν σκότος, ὅπου θὰ καταικῶ διὰ

παντὸς ἡ δυστυχῆς μεταξὺ τῶν νεκρῶν. Δυστυχῆς μή-
τηρ, σὲ μὲν κλαίω ἐν θρήνοις παγκλαύστοις, τὸν βίον δὲ
καὶ τὴν ζωὴν, ὕβριν καὶ βλάβην οὔσαν, δὲν θρηνώ-
ῃ ἀλλ' ὁ θάνατος δι' ἐμὲ εἶναι μέγα εὐτύχημα.

ΧΟΡΟΣ. (πρὸς τὴν Ἐκάβην). Ἐντούτοις ὁ Ὀδυσσεὺς
ἔρχεται, ὦ Ἐκάβη, ἐσπευσμένως πρὸς σέ, ἐπιθυμῶν νὰ
σοὶ ἀναγγείλῃ λόγον τινὰ νέον.

ΣΚΗΝΗ Ε΄.

ΟΔΥΣΣΕΥΣ ΚΑΙ ΟΙ ΑΝΩ.

ΟΔΥΣΣΕΥΣ. Γόναι, νομίζω, ὅτι γνωρίζεις τὴν ἀπό-
φασιν τοῦ στρατοῦ καὶ τὸ ἐπικρατήσαν δόγμα· ἀλλ' ὅ-
μως θέλω ὀμιλήσει· οἱ Ἀχαιοὶ ἀπεφάσισαν νὰ σφάζωσι
πρὸς τὸν ὑψηλὸν τάφον τοῦ Ἀχιλλέως τὴν θυγατέρα
σου Πολυξένην. Ἐταξάν δὲ ἐμὲ, ἵνα ὀδηγήσω καὶ συνο-
δεύσω τὴν θυγατέρα σου· ἐπιστάτης δὲ τοῦ θύματος
καὶ ἱερεὺς ἐτάχθη ὁ υἱὸς τοῦ Ἀχιλλέως. Γνωρίζεις λοι-
πὸν ὅ,τι πρέπει νὰ πράξης; Ἄκουσον·

Ὅρα, ἵνα μὴ ἀφαιρεθῆς τὴν κόρην βίβη, μήτε ἔξω τοῦ
πρέποντος εἰς ἀγῶνα καὶ ἔριν τῶν χειρῶν μου ἔλθης·
γίνωσκε δὲ τὴν δύναμίν μου καὶ τὴν ἐπέλευσιν τῶν κα-
κῶν σου. Συνετὸν εἶναι καὶ ἐν τῇ δυστυχίᾳ νὰ φρονῇ τις
ὅσα πρέπει.

ΕΚΑΒΗ. Φεῦ! φεῦ! ἐπῆλθεν, ὡς φαίνεται, ἀγωνία
μεγάλῃ πλήρης στεναγμῶν, καὶ δακρῶν πεπληρωμένη.
Διατί δὲν ἀπέθνησκον καὶ ἐγὼ, ὅπου ἔπρεπε νὰ ἀποθά-

νω; ὁ Ζεὺς δὲν ἠθέλησε νὰ χαθῶ τότε, μὲ διετήρησε δὲ, ἵνα ἡ δυστυχὴς βλέπω ἕτερα κακὰ μείζονα τῶν κακῶν, ὧν εἶδον. Ἄλλ' ἐὰν ἦναι συγκεχωρημένον εἰς τοὺς δεδουλωμένους, ἵνα ἀπευθύνωσιν εἰς τοὺς ἐλευθέρους ἐρωτήσεις, αἵτινες δὲν καταθλίβουσιν, οὐδὲ σπαράττουσι τὴν καρδίαν αὐτῶν, δίκαιον εἶνε, ἵνα σὺ μὲν ἀποκρίνησαι, ἡμεῖς δὲ οἱ ἐρωτῶντες ἀκούωμεν;

ΟΔΥΣΣΕΥΣ. Εἶνε συγκεχωρημένον, ἐρωτᾷ δὲν σοὶ ἀρνούμαι ταύτην τὴν προθεσμίαν.

ΕΚΑΒΗ. Γνωρίζεις ὅποτε ἦλθες κατάσκοπος τῆς Τροίας, ἐν περιβολῇ φαύλων ἐνδυμάτων, καὶ οἱ σταλαγμοὶ τοῦ φόνου κατέβρεχον τὸν πώγωνά σου;

ΟΔΥΣ. Γνωρίζω ἡ ἡμέρα ἐκείνη ἐγκατέλιπεν ἐπὶ τῆς καρδίας μου ἀνεξίτηλον ἐντύπωσιν.

ΕΚΑΒ. Ἡ Ἑλένη σὲ ἐγνώρισε, καὶ ἀνεκρίνωσε τὸ μυστικόν της εἰς ἐμὲ μόνην.

ΟΔΥΣ. Μέμνημαι, ἔλθων εἰς μέγαν κίνδυνον.

ΕΚΑΒ. Ἐνηγκαλίσθης τότε τῶν γονάτων μου ταπεινός ὢν.

ΟΔ. Ὡστε ἡ χεὶρ μου ἐνέπιπτε τεθνηκυῖα ἐπὶ τῶν ἐνδυμάτων σου.

ΕΚ. Τί λοιπὸν εἶπας δοῦλός μου ὢν τότε;

ΟΔ. Εἶπον πολλὰ ἐνθυμήματα καὶ μηχανὰς λόγων, ὥστε νὰ μὴ ἀποθάνω.

ΕΚ. Σὲ ἔσωσα λοιπὸν καὶ σὲ ἐξέπεμψα ἀπὸ τῆς πόλεως;

ΟΔ. Ναί, ὥστε βλέπω ἔτι τὸ φῶς τῆς ἡμέρας.

ΕΚ. Δὲν φαίνεσαι λοιπὸν κακὸς κατὰ ταῦτα τὰ βουλεύματα, ὅστις ἐξ ἐμοῦ ἔπαθες ὅποια λέγεις, ὅτι ἔπαθες,

οὐδὲν δὲ καλὸν κάμνεις εἰς ἡμᾶς, ἀλλὰ κακὸν ὅσον δύνασαι; Ἄγνωμον ὑπάρχει τὸ γένος ὑμῶν, ὅσοι μακαρίζετε τὰς ἀπὸ τοῦ δήμου συμβαινούσας εἰς τοὺς ῥήτορας τιμὰς; εἴθε μὴδὲ ἐγινώσκεσθε ὑπ' ἐμοῦ, οἵτινες βλέποντες τοὺς φίλους δὲν φροντίζετε, ἐὰν λέγητε εἰς τὸν δῆμόν τι πρὸς ἠδονὴν καὶ ἀποδοχὴν αὐτῶν. Τί λοιπὸν σοφὸν καὶ φρόνιμον ἡγούμενοι καὶ νομίζοντες τοῦτο οἱ Ἕλληνες ἐψηφίσαντο καὶ ἔταξαν τὴν κρίσιν τοῦ φόνου εἰς ταύτην τὴν παῖδα; ἄρα γε τὸ πρέπον ἤγαγεν αὐτοὺς ἐπὶ τὸ κτείνειν ἀνθρώπους πρὸς τὸν τάφον, ὅπου πρέπει μᾶλλον νὰ θύωσι βοῦς; ἢ θέλων ὁ Ἀχιλλεὺς ν' ἀνταποκτείνῃ τὸν φονεύσαντα αὐτὸν, δικαίως ἐπιφέρει τὸν φόνον εἰς ταύτην; Ἄλλ' ἡ Πολυξένη οὐδὲν πρὸς αὐτὸν κακὸν ἔπραξε, τὴν Ἑλένην πρέπει νὰ ζητῇ σφάγιον τῷ τάφῳ· διότι ἐκείνη κατέστρεψεν αὐτὸν καὶ ἤγαγεν εἰς Τροίαν. Ἐὰν δὲ πρέπει ν' ἀποθάνῃ αἰχμάλωτός τις ἐπίλεκτος, καὶ ὑπερφέρουσα κατὰ τὸ κάλλος, τοῦτο δὲν εἶναι ἡμῶν· διότι ἡ θυγάτηρ τοῦ Τινδάρεος Ἑλένη εἶναι ὠραιότατη καὶ εὐειδεστάτη κατὰ τὸ εἶδος, καὶ ἐφοράθη ἀδικοῦσα τὸν Ἀχιλλεὺς πλεῖον ἡμῶν.

Ὅσον μὲν κατὰ τὸ δίκαιον τοῦτον τὸν λόγον κατὰ ἀγῶνας λέγω· ὅσα δὲ πρέπει σὺ νὰ πράξῃς εἰς ἐμὲ, ἀνθ' ὧν εὐηργετήθης, ἀπαιτοῦσαν, ἀκουσον· Ἐψαυσας, ὡς λέγεις, τῆς χειρὸς μου καὶ τῆς γηραιᾶς παρειᾶς προσπίπτων καὶ παρακαλῶν· ἐπίσης ψαύω καὶ ἐγὼ (ἄπτεται τοῦ γόνατος) τῶν γονάτων σου καὶ τῆς παρειᾶς, καὶ ἀπαιτῶ τὴν ὁποῖαν ἔλαβες τότε παρ' ἐμοῦ χάριν, καὶ σὲ παρακαλῶ μὴ ἀποσπάσης τὸ τέκνον βικίως ἐκ τῶν χειρῶν μου, μὴδὲ φονεύσῃς· Ἀρκετός

εἶνε ὁ ἀφρανισμὸς τῶν τεθνεώτων, ἐπὶ ταύτῃ χαίρω καὶ λησμανῶ τὰ κακὰ· αὕτη ἀντὶ πολλῶν πραγμάτων εἶνε εἰς ἐμὲ παρκαμυθία καὶ παρηγορία, πόλις, τροφὸς, βακτηρία, ἡγεμών καὶ ὀδηγὸς ὁδοῦ. Δὲν πρέπει οἱ ἄρχοντες νὰ κρατῶσι τῶν πραγμάτων ἐκείνων, τῶν ὁποίων δὲν πρέπει, αὐτὸς εὐτυχοῦντες νὰ φρονῶσιν, ὅτι θέλουσιν εὐτυχεῖ πάντοτε· διότι καὶ ἐγὼ ὑπῆρχόν ποτε εὐδαίμων, ἀλλὰ τώρα δὲν ὑπάρχω, ὅλον δὲ τὸν πλοῦτον ἀφῆρσε παρ' ἐμαυτοῦ μία μόνη ἡμέρα. Ἄλλ', ὦ προσφιλές γένειον, σθένισθί με καὶ ἐλέησον. Ἀπελθὼν δὲ εἰς τὸν στρατὸν τῶν Ἑλλήνων παραινέσον καὶ εἰπέ ὅτι εἶνε μέμψις καὶ δυσφημία νὰ φονεύσῃτε τὰς γυναῖκας, τὰς ὁποίας κατ' ἀρχὰς δὲν ἐφρονεύσατε, ἀποσύραντες ἐκ τῶν βωμῶν, ἀλλ' ἠλεήσατε. Νόμιμον δὲ ἡγοῦμεθα δούλοι τε καὶ ἐλεύθεροι τὸ νὰ μὴ φονεύωμεν τοὺς καταφυγόντας εἰς τοὺς βωμούς. Ἡ ἀξία σου, καὶ ἐὰν κακῶς λέγη, θέλει καταπείσει, διότι ὁ αὐτὸς λόγος ἐξερχόμενος ἐκ τοῦ στόματος τῶν ἀτίμων, καὶ ἐκ τοῦ τῶν ἐνδόξων καὶ ἐντίμων, δὲν ἔχει τὴν αὐτὴν δύναμιν.

ΧΟΡΟΣ. Δὲν ὑπάρχει φύσις ἀνθρώπου οὕτω σκληρὰ, ἥτις, ἀκούουσα τοὺς θρήνους τῶν γόνων σου καὶ τῶν πολλῶν ὀδυρμάτων, δὲν θέλει χύσει δάκρυα.

ΟΔΥΣ. Ὡς Ἐκάβη, διδάσκου μὴδὲ θεώρει ἐχθρὸν ἐν τῇ καρδίᾳ σου τὸν καλῶς συμβουλευόντά σε. Ἐγὼ εἶμι ἔτοιμος νὰ σώσω τὸ σῶμά σου, δι' οὗ εὐτύχησα, καὶ δὲν ὀμιλῶ διαφροτρῶπως· ἀλλὰ δὲν θέλω ἀρνηθῆ ὅσα εἶπον ἐνώπιον πάντων τῶν Ἑλλήνων· ἀφοῦ ἐκυριεύθη ἡ Τροία, ὀφείλομεν νὰ θύσωμεν τὴν θυγατέρα σου, χάριν τοῦ πρώτου ἀνδρὸς τοῦ στρατοῦ, ζητήσαντος αὐτήν.

Διότι διὰ τοῦτο δυσπραγοῦσιν αἱ πλείους πόλεις, ὅταν τις ἀγαθὸς καὶ ἀνδρεῖος ὢν ἀνὴρ μὴδὲν πλεῖον τῶν φαύλων τε καὶ δειλῶν ἀπολάβῃ. Ἄλλ' ὁ Ἀχιλεὺς, ὦ γύναι, ἀποθανὼν ἐνδοξότατα ὑπὲρ τῆς Ἑλλάδος, εἶναι πρόπον νὰ τιμηθῇ παρ' ἡμῶν. Τὸ λοιπὸν δὲν εἶναι αἰσχρὸν, ἐὰν, ἐν ὅσῳ τις ζῆ, μεταχειριζόμεθα αὐτὸν ὡς φίλον, ἀφοῦ δὲ ἀποθάνῃ, νὰ μὴ ἔχωμεν αὐτὸν ἐν τῇ μνήμῃ; Ἔστω ταῦτα. Τί λοιπὸν θέλει εἰπεῖ τις, ἐὰν πάλιν γένηται σύναγμα στρατοῦ καὶ ἀνάγκη τῶν πολεμίων; Ποῖον τῶν δύο θέλομεν πολεμήσει, ἢ θέλομεν φανῆ φιλόζωοι καὶ δειλιάσει, τὸν ἀποθανόντα βλέποντες οὐδόλως δοξαζόμενον; Ἄλλὰ καὶ δι' ἐμὲ, ἐν ὅσῳ μὲν ζῶ, κατὰ τὸν καιρὸν τῆς ζωῆς μου μέλλουσι νὰ ἦναι πάντα ἱκανὰ καὶ ἀρκούντα, καὶ ἂν ταῦτα ἦναι μικρὰ· ἤθελον δ' ἐπιθυμήσει νὰ φαίνηται ὁ τάφος μου τιμώμενος· διότι ἡ τιμὴ εἶναι πολυχρόνιος. Ἐὰν δὲ λέγῃς, ὅτι ὑποφέρεις ἐλεεινὰ, τάδε καὶ ἐμοῦ ἄκουσον· Ὑπάρχουσι παρ' ἡμῖν γραῖαι γυναῖκες οὐχ ἥττον ἐλεεινότεραι σοῦ, καὶ νύμφαι στερούμεναι τῶν νυμφίων, τοὺς ὁποίους ἡ Τρωικὴ γῆ καλύπτει. Ὑπόμεινε ταῦτα. Ἡμεῖς δὲ, ἐὰν κακῶς ἐνομοθετήσαμεν νὰ τιμῶμεν τὸν ἀνδρεῖον, θέλομεν κατηγορηθῆ ὡς μωροί· ὑμεῖς δὲ οἱ βάρβαροι μῆτε τοὺς φίλους ὑπολαμβάνετε ὡς φίλους, μῆτε τοὺς ἐνδόξους καὶ καλῶς ἀποθανόντας τιμᾶτε ἵνα ἡ μὲν Ἑλλάς εὐδαιμονῇ, ὑμεῖς δὲ διάκησθε κατὰ τὰ βουλευόμενα ὑμῶν.

ΧΟΡΟΣ. Βαβαί! βαβαί! Πόσον κακὸν πρᾶγμα εἶνε τὸ νὰ ὑπάρχη τις δούλος, καὶ νὰ υποφέρῃ ἀναγκαζόμενος ὑπὸ τῆς βίαις, ὅσα δὲν πρέπει.

ΕΚΑΒΗ. (πρὸς τὴν Πολυξένην) ὦ θύγατερ, πάνθ' ὅσα εἶπον περὶ τοῦ φόνου σου, ἐρρέθησαν ματαίως· σὺ δὲ, ἐάν ἔχῃς κατὰ τινα μείζονα δύναιμι τῆς μητρὸς σου, σπουδάξω ὡς στόμα ἀηδόνος ἀφείσα πάσας φθογάς ὥστε νὰ μὴ στερηθῆς τῆς ζωῆς. Πίπτε δὲ ἐλευθέρως πρὸς τὸ γόνυ τούτου τοῦ Ὀδυσσεύς, καὶ ἀγωνίσθητι νὰ πείσῃς αὐτόν· ἔχεις δὲ πρόφρασι καὶ ἀφορμὴν διότι ἔχει καὶ οὗτος τέκνα, ὥστε νὰ ἐλεήσῃ τὴν δυστυχίαν σου.

(Ὁ Ὀδυσσεὺς στρέφει τὰ πόδια πρὸς τὴν Πολυξένην, ἔχων τὴν χεῖρά του ὑπὸ τὸ ἱμάτιον.)

ΠΟΛΥΞΕΝΗ. (πρὸς τὸν Ὀδυσσεύα) ὦ Ὀδυσσεῦ, σὲ βλέπω κρύπτοντα τὴν χεῖρα ὑπὸ τὸ ἱμάτιον, καὶ τὸ πρόσωπον στρέφοντα εἰς τοῦπίσω, ἵνα μὴ ἄψωμαι τῆς γενειάδος σου.

Θάρσει ἐκπέφυγας τὴν ἰκεσίαν μου· διότι θέλω σὲ ἀκολουθήσει, καὶ χάριν τοῦ ἀπαραιτήτου, θέλω νὰ ἀποθάνω· ἐάν δὲ δὲν θέλω πράξει τοῦτο, θέλω φανῆ γυνὴ δειλὴ καὶ φιλόζωος. Διότι διατί πρέπει νὰ ζῶ; ἐγὼ, τῆς ὁποίας ὁ μὲν πατήρ ἦτον ἀναξ ὅλων τῶν Φρυγῶν· τοῦτο ὑπῆρξεν εἰς ἐμὲ τὸ πρῶτον καὶ ἐξαιρέτον τοῦ βίου καὶ τῆς ζωῆς· ἔπειτα ἀνετράφην ὑπὸ καλῶν ἐλπίδων, νύμφη διὰ τοὺς βασιλεῖς, ἔχουσα ζῆλον γάμου ὄχι μικρὸν, εἰς οὗτινος ἐστίναι καὶ οἰκίαν θέλω φθάσαι· ὑπῆρχον δὲ ἡ δυστυχῆς δέσποινα μετὰξὺ τῶν γυναικῶν τῆς Τροίας, καὶ μετὰξὺ τῶν παρθένων περιφραγῆς, ἰσότημος τοῖς θεοῖς, πλὴν κατὰ τὸ θανεῖν μόνον, τὴν δὲ

εἰμι δούλη. Κατ' ἀρχάς μὲν τὸ ὄνομα δούλος μὲ κάμνει νὰ ἐπιθυμῶ τὸν θάνατον, ἀσύνηθες ὂν ἔπειτα ἴσως θέλω τύχει αὐθέντου τινος σκληροῦ κατὰ τὴν ψυχὴν, ὅστις θέλει ἀγοράσει δι' ἀργυρίου ἐμὲ, τὴν ἀδελφὴν τοῦ Ἐκτορος, καὶ ἄλλων πολλῶν, προσθεῖς δ' ἐν τοῖς δώμοις ἀνάγκην ἀρτοποιητικὴν, θέλει μὲ ἀναγκάσει, λυπηρὰν ἡμέραν ἄγουσαν, καὶ τὸ δῶμα νὰ σαρῶ καὶ νὰ ἐπιστατῶ ἐπὶ τῶν ὑφαινομένων ὑφασμάτων· τὰ δὲ λέχη μου, καὶ τὴν κοίτην μου θέλει μολύνει δούλος ἀγοραστὸς ἀπὸ τινος τόπου, ἐν ᾧ πρόσθεν ἦσαν ἄξια τυράννων καὶ βασιλέων. Ὁδήγησον λοιπὸν εἰς τὸν βωμόν, ὀδήγησον καὶ φόνευσον τὸ θῦμα, διότι δὲν βλέπω παρ' ἡμῖν πλέον ἐλπίδα τινα, οὔτε δύναιμι νὰ κολακευθῶ ὑπὸ μέλλοντος κρείττονος. Σὺ δὲ, ὦ μητέρα, μηδαμῶς γένη ἐμπόδιον εἰς ἐμὲ, μηδὲ λέγουσα, μηδὲ πράττουσα, συμβούλευσάν μοι δὲ ν' ἀποθάνω, πρὶν πάθω ἀνάξιόν τι. Διότι, ὅστις δὲν ἐσυνείθισεν εἰς τὰς δυστυχίας, ὑποφέρει μὲν ταύτας ἄχθεται δὲ ὡσπερ βοῦς ἀγύμναστος ὑπὸ ζυγὸν τιθέμενος· ἀποθανὼν δὲ ὁ τοιοῦτος ἤθελεν εἶναι μᾶλλον εὐτυχέστερος, ἢ ζῶν· διότι τὸ νὰ δυστυχῇ τις εἶναι μέγας πόνος.

ΧΟΡΟΣ. Ὅστις εἶναι εὐγενὴς καὶ γένους λαμπροῦ, χαρκατηρίζει ἑαυτὸν διὰ λόγων καλῶν καὶ ἠθῶν, καὶ κατάδηλος εἰς τοὺς ἀγνοοῦντας τὴν ψυχὴν ἐντεῦθεν ἀποβαίνει· καὶ τὸ τῆς εὐγενείας ὄνομα τότε γίνεται μέγιστον ὅταν οἱ διακεξάμενοι τοῦτο, πράττουσιν ἄξια τούτου, ὁποῖόν τι καὶ τὴν ἐγένετο.

ΕΚΑΒΗ. ὦ θύγατερ, καλῶς μὲν εἶπας, ἀλλ' εἰς τὸ καλὸν ὑπάρχει καὶ λύπη. Ἐάν δὲ πρέπει, ὦ Ὀδυσσεῦ,

νά τιμηθῆ ὁ Ἀχιλλεύς, καὶ ν' ἀποφύγητε ὑμεῖς τὴν καταχρῆσιν τοῦ κόσμου, τὴν ἐμὴν Πολυξένην μὴ φονεύητε, ἀλλ' ἐμὲ σφάζετε ὀδηγήσαντες πρὸς τὸν τάφον τοῦ Ἀχιλλεύου· διότι ἐγὼ ἐγέννησα τὸν Πάριον, ὅστις ἐφόνευσε τὸν Ἀχιλλέα, πληγώσας διὰ τόξου.

ΟΔΥΣ. Τὸ φάντασμα τοῦ Ἀχιλλεύου, ὦ γηραιά, δὲν ἐζήτησε παρὰ τῶν Ἀχαιῶν ἐσέ, ἀλλὰ τὴν θυγατέρα σου Πολυξένην.

ΕΚΑΒ. Ἀλλ' ὑμεῖς κ' ἔν φονεύσατέ με μετὰ τῆς θυγατρὸς μου, καὶ διπλῆ πόσις αἵματος θέλει γείνει εἰς τε τὴν γῆν, καὶ εἰς τὸν ζητήσαντα Ἀχιλλέα.

ΟΔΥΣ. Ἀρκεῖ ὁ θάνατος τῆς θυγατρὸς σου, δὲν πρέπει νὰ σφαγιασῶμεν καὶ ἄλλην· μεγάλως ἠθέλομεν εὐαρεστηθῆ, ἐὰν ὁ θεὸς ἀπεμάκρυνε παρ' ἡμῶν καὶ τὸν θάνατον τῆς θυγατρὸς σου.

ΕΚΑΒ. Εἶναι μεγάλη ἀνάγκη νὰ ἀποθάνω καὶ ἐγὼ μετὰ τῆς θυγατρὸς μου.

ΟΔΥΣ. Πῶς; διότι δὲν γνωρίζω, ὅτι ἔχω αὐθέντας.

ΕΚΑΒ. Ὡς περ ὁ κισσὸς περιπλέκεται καὶ κατέχεται ἀπὸ τῆς δρυὸς, οὕτω θέλω καὶ ἐγὼ κατέχεσθαι ἀπὸ τῆς θυγατρὸς μου.

ΟΔΥΣ. Δὲν θέλεις πράξει τοῦτο, ἐὰν τοῦλάχιστον πείθεσαι εἰς τοὺς φρονιμωτέρους σου.

ΕΚΑΒ. Γίνωσκε ὅτι δὲν θέλω ἀποχωρισθῆ τῆς θυγατρὸς μου, οὐδ' ἀπολύσω αὐτὴν ἐθελοντῆς.

ΟΔΥΣ. Ἀλλ' οὐδ' ἐγὼ θέλω ἀναχωρῆσαι ἐγκαταλιπὼν κτύτην ἐνταῦθα.

ΠΟΛΥΞ. Μητέρα, πείσθητι εἰς ἐμέ. Καὶ σὺ, ὦ Ὀδυσσεῦ, ὑποχώρει εἰς τοὺς γεννήτορας, ὀργιζομένους προ-

πόντως· καὶ σὺ, ὦ ἀθλία, μὴ παλέμει κατὰ τῶν ἀρχόντων. Ἐπιθυμοῦμαι νὰ πέσῃς πρὸς τὸ ἔδαφος, καὶ νὰ τραυματίσῃς τὸ γερωντικόν σου σῶμα, βιαίως ἀποπεμπομένη, καὶ ν' ἀτιμασθῆς, σπαραχθεῖσα καὶ συρεῖσα ὑπὸ νεανικοῦ βραχίονος; Μὴ πάθῃς ταῦτα, διότι δὲν εἶνε ἄξιον νὰ τὰ πάθῃς. Ἀλλ' ὦ προσφιλες μήτηρ, δός μοι τὴν γλυκυτάτην σου χεῖρα, καὶ τὴν παρσιάν νὰ πλησιάσω εἰς τὴν παρσιάν μου, (ἀσπάζεται τὴν Ἐκάβην), ἐπειδὴ ἡώρα τελευταῖον θέλω ἰδεῖ τὸν κύκλον τοῦ ἡλίου. Δέχθητι λοιπὸν τὸ τέλος τῶν προσρήσεών μου· ὦ μήτηρ, ὦ τεκοῦσα, ἀπέρχομα εἰς τὸν ἔθνην.

ΕΚΑΒ. ὦ θυγατερ, ἐγὼ θέλω δουλεύσει εἰς τὴν παροῦσαν ζώην.

ΠΟΛΥΞ. Ἀνόμρευτος καὶ ἄμοιρος ὑμενκίων, τῶν ὁποίων ἔπρεπε νὰ τύχω.

ΕΚΑΒ. Ἐλσινὴ σὺ, ὦ τέκνον· ἐγὼ δὲ δυστυχῆς γυνή.

ΠΟΛΥΞ. Ἐκεῖ δὲ εἰς τὸν ἔθνην θέλω κεισθαι ἄνευ σοῦ.

ΕΚΑΒ. Ἀλλοίμονον εἰς ἐμέ! Τί θέλω πράξει; Ποῦ θέλω τελευτήσῃ;

ΠΟΛΥΞ. Θέλω ἀποθάνει δούλη, οὔσα πατρὸς ἐλευθέρου.

ΕΚΑΒ. Ἡμεῖς δὲ ἄμοιροι καὶ ἐστερημένοι πεντήκοντα τέκνων.

ΠΟΛΥΞ. Τί θέλεις νὰ εἶπω δι' ἐσέ πρὸς τὸν Ἐκτορα, ἢ τὸν γέροντα Πρίαμον, τὸν ἄνδρα σου;

ΕΚΑΒ. Ἀγγελε αὐτοῖς, ὅτι εἰμὶ ἡ ἀθλιωτάτη ὄλων τῶν γυναικῶν.

ΠΟΛΥΤ. (Ἐναγκαλιζέται τῆς μητρός). ὦ στήθη, ὦ
μαστοί, οἵτινες με ἐθρέψατε γλυκέως!

ΕΚΑΒ. ὦ θύγατερ! ὦ εἰμαρμένη ἐλεθρία καὶ
πρώρος!

ΠΟΛΥΤ. Χαῖρε, ὦ μητηρ! Χαῖρε Κασσάνδρα!

ΕΚΑΒ. Χαίρουσιν ἄλλοι, ἢ μήτηρ σου ἄμως οὐδέποτε.

ΠΟΛΥΤ. Ὑγίαινε καὶ σὺ, ὦ Πολύδωρε, ἀδελφέ μου,
ὅστις ζῆς μετὰ τῶν φιλοπολέμων Θρακῶν.

ΕΚΑΒ. Ἐὰν βέβαια ζῆ· πλὴν ἀμφιβάλλω· τόσον ἦ
δυστυχία με καταθλίβει πανταχόθεν.

ΠΟΛΥΤ. Ζῆ, καὶ ὅταν ἀποθάνῃς θέλει καλύψει τοὺς
ὀφθαλμούς σου.

ΕΚΑΒ. Ἐγὼ ἀπέθανα πρὶν ἀποθάνω, τόσον εἶνε
σκληρὰ ἢ ὑπερβολὴ τῶν κακῶν μου.

ΠΟΛΥΤ. Κάλυψον τὴν κεφαλὴν μου διὰ τῶν πέπλων,
ὦ Ὀδυσσεῦ, καὶ ὀδήγησέ με· διότι πρὶν νὰ σφαγῶ ἐκ
τῶν θρήνων τῆς μητρός μου λύεται ἡ καρδία μου, τὰ
τὴν δὲ διαλύουσιν οἱ στεναγμοί μου. ὦ φῶς! δύναμαι
εἰσέτι νὰ προσφέρω τὸ ὄνομά σου, οὐδεμίαν δὲ μετουσία
σοῦ ὑπάρχει πλέον εἰς ἐμὲ, ἢ καθ' ὅσον χρόνον ἴσταμαι
μεταξὺ τοῦ ξίφους καὶ τοῦ τάφου τοῦ Ἀχιλλέως. (Ἀνα-
χωρεῖ μετὰ τοῦ Ὀδυσσεώς).

ΣΚΗΝΗ ΣΤ'.

ΕΚΑΒΗ ΧΟΡΟΣ καὶ ΧΟΡΟΣ.

ΕΚΑΒ. (κλονίζεται). Φεῦ λειποθυμῶ! λύνονται τὰ

μέλη μου! ὦ θύγατερ, κράτησον τὴν μητέρα σου! ἐ-
ξάπλωσον τὴν προσφιλῆ μοι χεῖρά σου! δός· μὴ με ἐγ-
καταλείπῃς ἄτεκνον. Ἐχάθην, ὦ φίλα! Εἴθε οὕτω νὰ
ἴδω τὴν ἐκ Λακεδαιμόνος Ἑλένην, τὴν ἀδελφὴν τοῦ
Κάστορος καὶ Πολυδεύκους· διότι διὰ τῆς ὠραιότητός
της αἰσχίστως κατέστρεψε τὴν πρὶν εὐδαίμονα Τροίαν.
(πίπτει χαμαί).

(Ἀπαργόντος τοῦ Ὀδυσσεὺς τὴν Πολυξένην, ὁ Χορὸς ἀνα-
κλαίεται αὐτὴν διὰ τὸ μὴ οἰδεῖναι τί μέλλει παθεῖν αὐτὴ. Ἀποτεί-
νεται δὲ πρὸς τὸν ἄνεμον τῆς θαλάσσης.)

(Στροφή α.) ΧΟΡΟΣ. ὦ πνοή, πνοή τῆς θαλάσσης,
ἦτις τὰς ταχεῖας ναῦς, τὰς πορευομένας ἐν τῇ θαλάσ-
σῃ, φέρεις ἐπὶ τὸ κύμα τῆς θαλάσσης, ποῦ θέλεις με
ὀδηγήσει τὴν δυστυχῆ; Ὑπὸ ποῖον δεσπότην, ἐν ποίᾳ
οἰκίᾳ θέλω πορευθῆ νὰ δουλεύω; Ἀρά γε θέλεις με
ὀδηγήσει πρὸς τὸν λιμένα τῆς Δωρίδος ἢ τῆς Θεσσα-
λίας, ὅπου λέγουσιν, ὅτι ὁ Ἀπιδανός, ὁ πατὴρ τῶν
καλλίστων ὑδάτων, γονυμοποιεῖ τὰς λαμπρὰς πεδιάδας;

(Ἀντιστροφή α.) Ἡ θέλει ὀδηγήσει ἢ τὰ κύματα
τῆς θαλάσσης διασχίζουσα κόπη ἐμὲ τὴν δυστυχῆ, ἀ-
φιερωθεῖσαν εἰς θλιβερωτάτην ὑπαρξίν, πρὸς ἐκείνην
τῶν νήσων, ὅπου πρωτοφνήξ φοίνιξ καὶ δάφνη πρω-
τογόνος ἀνεβλάστησαν, χάριν τῆς Ἀητοῦς τῆς φίλης,
κλάδους ἱερούς, κόσμημα θεοῦ τοκετοῦ; Καὶ μετὰ τῶν
κορασιῶν τῆς Δήλου θέλω ὑμνεῖ τὸν Χρυσοῦν κεφαλό-
δεσμον καὶ τὰ τόξα τῆς θεᾶς Ἀρτέμιδος;

(Στροφή β.) Ἡ θέλεις με ὀδηγήσει εἰς τὴν πόλιν τῆς

Παλλάδος, ὅπου ἐπὶ πέπλου κροκοβαφοῦς, θέλω ὑφάνει
ἐν νήμασι ποικίλοις ἵππους ἄρματι ἐξευγμένους τῆς πε-
ρικαλλῆ δίφρον ἐχούσης θεᾶς, ἢ τοὺς Γίγαντας, τοὺς
ὁποίους ἐθανάτωσεν ὁ υἱὸς τοῦ Κρόνου διὰ κεραινοῦ
κουστικοῦ;

Ἐντιστροφή β.) Ἀλλοίμονον εἰς ἐμὲ ἕνεκα τῶν
τέκνων μου! ἀλλοίμονον ἕνεκα τοῦ Πριάμου, καὶ τῆς
πατρίδος, ἣτις κατατέβληται καὶ ἀφανίζεται καιωμένη,
αἰχμάλωτος ὑπὸ τῶν Ἑλλήνων· ἐγὼ δὲ ἐν ξένη γῆ
ὠνομάσθην δούλη, ἐγκαταλιπούσα τὴν Ἀσίαν δούλην
τῆς Εὐρώπης, καὶ λαβοῦσα εἰς ἀλλαγὴν τοῦ Πλούτωνος
τὴν κλίνην τοῦ νικητοῦ.

ΤΕΛΟΣ ΤΗΣ Α΄ ΠΡΑΞΕΩΣ.

ΠΡΑΞΙΣ ΔΕΥΤΕΡΑ.

ΣΚΗΝΗ Α΄.

(Διρομένῳ τοῦ περαπέτασματος φαίνονται ἰστάμενα σκυθρωπά
ἐν τῇ ὀρχήστρᾳ τὰ ἀπαρτίζοντα τὸν χορὸν πρόσωπα. Ἡ δὲ Ἐκάβη
κεῖται ἐν τῇ γῆ, μολύνουσα τὴν ἀθλίην κεφαλὴν τῆς διὰ τῆς
κόνεος. Εἰσέρχεται δὲ καὶ ἡμιλει ὁ Ταλθύβιος.)

ΤΑΛΘΥΒΙΟΣ. ὦ Τρωϊκαὶ κόραι, ποῦ θέλω εὐρεῖ
τὴν ἀρχαίαν βασιλίссαν τοῦ Ἰλίου, τὴν Ἐκάβην;

ΧΟΡΟΣ. Αὐτὴ, ὦ Ταλθύβιε, κεῖται πλησίον σου,
ἔχουσα τὰ νῶτά της ἐπὶ τῆς γῆς, κεκαλυμμένη διὰ
τῶν ἐνδυμάτων τῆς.

ΤΑΛΘΥΒ. (παρατηρῶν ἐκθαμβος αὐτήν). ὦ Ζεῦ,
τί νὰ εἶπω! Πότερον, ἐφορᾷς τοὺς ἀνθρώπους, ἢ νομί-
ζοντες οἱ ἀνθρώποι διὲ ὑπάρχουσι θεοὶ, κηδόμενοι αὐ-
τῶν, ἔχουσι τὴν περὶ τούτου δόξαν ψευδῆ, ἢ δὲ τύχη
διοικεῖ τὰ πράγματα τῶν ἀνθρώπων; Δὲν ἦτον αὐτὴ
δέσποινα τῶν πλουσίων Τρώων; Δὲν ἦτον αὐτὴ γυνὴ
τοῦ βαθυπλοῦτου Πριάμου; Ἄλλὰ φεῦ! Σήμερον ἡ
μὲν πόλις ἀνάστατος γέγονεν ὑπὸ τοῦ πολέμου, αὐτὴ
δὲ δούλη, γράβια, ἐστρημένη ὄλων τῶν τέκνων τῆς,
κεῖται ἐν τῇ γῆ, ἀναδεύουσα τὴν γεγηρακυῖαν κεφα-
λὴν τῆς ἐν τῇ κόνει. Φεῦ! φεῦ! εἰμὶ γέρον· ἀλλ' ὅμως
εὐχομαι ν' ἀποθάνω, πρὶν νὰ δυστυχήσω· (πλησιάζων

αὐτὴν προσπαθεῖ νὰ τὴν ἐγείρη). Ἐγέρθητι ὦ δυστυχὴς γύναι, ὕψωσον τὸ σῶμά σου, καὶ ἀνόρθωσον τὴν γενη-
ρακυῖαν ὀλόλευκον κεφαλήν σου.

ΕΚΑΒΗ. Αἴ! Τίς εἶνε οὗτος, ὅστις δὲν ἀφίνει τὸ
σῶμά μου νὰ κῆται ἐπὶ τῆς γῆς; Ὅστις καὶ ἂν ἦσαι,
διατί μὲ ἐνοχλεῖς λυπουμένην;

ΤΑΛΘΥΒ. Εἰμὶ ὁ Ταλθύβιος, ὑπρέτης τῶν Ἑλλή-
νων· μὲ ἔστειλε δὲ ὁ Ἀγαμέμνων, ὦ γύναι, ἵνα σὲ
φωνάζω.

ΕΚΑΒ. (Ἐγειρομένη). ὦ φίλτατε, ἦλθες νὰ μὲ φω-
νάξης, διότι οἱ Ἕλληνες ἀπεφάσισαν, ἵνα θύσωσι καὶ
ἐμὲ ἐπὶ τοῦ τάφου τοῦ Ἀχιλλέως; Πόσον γλυκεῖα εἶνε
δι' ἐμὲ ἡ εἰδήσις αὕτη! Ἄς ἐπιταχίνωμεν τὸ βῆμα
ἡμῶν, ἄς τρέχωμεν ὀδήγησον τὰ βήματά μου, ὦ
γέρων.

ΤΑΛΘΥΒ. Ἡ θυγάτηρ σου δὲν ὑπάρχει πλέον, καὶ
ἦλθον νὰ σὲ φωνάζω, ἵνα θάψῃς αὐτὴν, κατὰ διαταγὴν
τῶν Ἀτρείδων καὶ τοῦ Ἀχαικοῦ στρατοῦ.

ΕΚΑΒΗ. Ἀλλοίμονον! Τί λέγεις; τί; Δὲν ἦλθες
ν' ἀναγγείλῃς τὸν θάνατόν μου, ἀλλὰ νὰ μοὶ μηνύσῃς
κακὰς εἰδήσεις! Δὲν ὑπάρχεις πλέον ἐν τῇ ζωῇ, προσ-
φιλεστάτη μου Πολυξένη! ἀπέθανες ἀρπασθεῖσα ἀπὸ
τῆς μητρὸς σου· ἐγὼ δὲ τὸ κατὰ σὲ ἔμεινα ἄτεκνος. ὦ
δυστυχὴς ἐγώ!

Πῶς ἐφρονέσατε τὴν Πολυξένην; Μετὰ σεβασμοῦ, ἢ
μισητῶς; Ὡς ἐχθρὰν τὴν ἐθυσιάσατε; ὁμίλησον, ὦ γέ-
ρων, καίτοι θέλεις ὁμιλήσῃς πράγματα σπαραξικάρδια.

ΤΑΛΘΥΒ. ὦ γύναι, ἐπιθυμῶ δὲ νὰ χύσω δάκρυα
ἐπὶ τῇ τύχῃ τῆς θυγατρὸς σου· διότι ἀφηγούμενος τὴν

ἀποβίωσιν τῆς θυγατρὸς σου, θέλω καὶ αὐθις δακρῦσαι,
ὡς περ ἐδάκρυσα πλησίον τοῦ τάφου, καθ' ἣν στιγμὴν
αὕτη ἔπεσεν ὑπὸ τὸ ξίφος. Ἄπας ὁ στρατὸς τῶν Ἑλ-
λῆνων ἦτο συνηθροισμένος ἐνώπιον τοῦ μνημείου, ἵνα
παρευρεθῆ εἰς τὴν σφαγὴν τῆς θυγατρὸς σου· ὁ δὲ παῖς
τοῦ Ἀχιλλέως Νεοπτόλεμος, λαβὼν τὴν Πολυξένην
ἀπὸ τῆς χειρὸς, ἔστησεν αὐτὴν ἐπὶ τοῦ ἀνωτάτου μέ-
ρους τοῦ τάφου. Ἐγὼ ἤμην πλησίον. Νέοι ἐκλεκτοί,
τὸ ἄνθος τῶν Ἑλλήνων, ἠκολούθουν ἔτοιμοι νὰ κρατή-
σωσι τὰ κινήματα τοῦ νέου θύματος. Ἐν τούτοις λα-
βὼν εἰς τὰς χεῖράς του ὀλόχρυσον ποτήριον, πεπληρω-
μένον ἄχρι στεφάνης, ὁ υἱὸς τοῦ Ἀχιλλέως, χύνει χοὰς
τῆ ψυχῆ τοῦ πατρὸς του, καὶ μὲ προστάζει νὰ κηρύξω
σιωπὴν εἰς ὅλον τὸν στρατὸν τῶν Ἑλλήνων. Ἐγειρομαι
πάρχυτα ἐν τῷ μέσῳ τῆς ἠμεγύρευος καὶ φωνάζω·
« Σιωπῆ, Ἕλληνες! σιωπῆ ὅλος ὁ στρατὸς! σιωπῆ,
σιωπῆ! » Ἄπαν τὸ πλῆθος, ἀκοῦσαν τὴν διαταγὴν,
ἵσταται ἀκίνητον. Εἶτα ὁ Νεοπτόλεμος εἶπε τὰ ἀκό-
λουθα· « ὦ υἱὲ τοῦ Πηλέως, ὦ πάτερ μου, δέχθητι
ταύτας τὰς ἰλαστηρίους σπονδάς, τὰς ἀναφερούσας τὰς
ψυχάς! ἔλθε δὲ ἵνα πίῃς τὸ καθαρὸν μαῦρον αἷμα τῆς
παρθένου, τὸ ὁποῖον σοὶ προσφέρομεν ὁ στρατὸς τε καὶ
ἐγώ. Γενοῦ δὲ εἰς ἡμᾶς ἴλεως· δὸς ἡμῖν νὰ λύσωμεν
τὰς πρήμνας, δεδεμένας εἰς ταύτην τὴν ὄχθην, νὰ
τύχωμεν εὐμενοῦς ἐπιστροφῆς ἀπὸ τοῦ Ἰλίου, καὶ νὰ
χαιρετήσωμεν ὅλοι τὸν τόπον τῆς γεννήσεως. » Το-
σαῦτα εἶπε, ὅλος δὲ ὁ στρατὸς ἐπευχήθη. Εἶτα λαβὼν
ἀπὸ τῆς λαβῆς ξίφος περιεχερυσωμένον, τὸ ἔσυρεν ἀπὸ
τῆς θήκης, καὶ ἔνευσεν εἰς τοὺς ἐπιλέκτους νεανίας τοῦ

στράτου τῶν Ἑλλήνων νὰ κρατήσωσι τὴν κόρην. Ἄλλ' ἢ Πολυξένη, ἀφοῦ ἐνόησεν, εἶπε τὰ ἀκόλουθα· « Ἐλληνας, καταστροφεῖς τῆς πατρίδος μου! ἀποθνήσκω ἐθελουσίως. Μὴ τις ἐξ ὑμῶν ἐφάπτεται τοῦ σώματός μου· διότι θέλω δώσει τὸν λαίμῳ μου εὐτόλμως. Ἐν ὀνόματι τῶν θεῶν, ἄφστε ἐλεύθερα τὰ κινήματά μου, ἵνα ἀποθάνω ἐλεύθερα· βρασιλόπκις οὐσα, αἰσχύνομαι νὰ ὀνομαζῶμαι δούλη πλησίον τῶν νεκρῶν. » Ὁ λαὸς ἄπκς ἐχειροκρότησεν, ὁ δὲ βασιλεὺς Ἀγαμέμνων διέταξε τοὺς νέους νὰ ἀφήσωσι τὴν παρθένον. Οὗτοι, ἅμα ἤκουσαν τὸν τελευταῖον λόγον ἐκείνου, οὐτινος τὸ κράτος ἦτο μέγιστον, τὴν ἄφησαν, ἡ δὲ Πολυξένη ἀφ' οὗ ἤκουσε τοῦτον τὸν λόγον τῶν δεσποτῶν, λαβοῦσα τὰ ἐνδύματά της ἀπὸ τῶν ὤμων, τὰ ἔσχισε μέχρι τῆς ζώνης. Πάραυτα δ' ἐφάνησαν οἱ μαστοὶ της καὶ τὰ λαμπρὰ καὶ ἀλαβάστρινα στήθη της· καὶ κλίναςα τὸ γόνυ πρὸς τὴν γῆν, εἶπεν ἔμπροσθεν πάντων τὸν αἰκρότατον λόγον· « Νέε πολεμιστὰ, θέλεις νὰ κτυπήσης τὸ στήθος μου; Ἴδου, κτύπησον· προτιμᾷς τὸν λαίμῳ μου; Ἴδου, εἶνε ἕτοιμος νὰ δεχθῆ τὸ ξίφος σου! » Κινηθεὶς ὑπὸ εὐσπλαγγχίας ὁ πολεμιστῆς, θέλει καὶ δὲν θέλει· ἐντοσούτω ἐπὶ τέλους κτυπᾷ, καὶ ὁ σίδηρος εἰσχωρεῖ εἰς τὰ περάσματα τῆς πνοῆς, πηγαὶ δὲ αἵματος ἀνὰ πηδῶσιν ὀρμητικῶς τὴν ἰδίαν στιγμὴν. Ἐν τούτοις ἡ Πολυξένη θνήσκουσα εἶχε μεγάλην φροντίδα νὰ πέσῃ εὐσχήμως, καὶ νὰ κρύψῃ, ὅσα πᾶσα γυνὴ ὀφείλει νὰ κρύπτῃ ἀπὸ τῆς θέας τῶν ἀνδρῶν. Ἀφ' οὗ δ' ἐξέπνευσεν, οὐδεὶς τῶν Ἀχαιῶν εἶχε τὴν ὁμοίαν ἐργασίαν· ἀλλ' οἱ μὲν ἐξ αὐτῶν τιμῶντες αὐτὴν διὰ

τὴν γενναϊότητά της, καλύπτουσι διὰ φύλλων τὸ σῶμά της· ἄλλοι δὲ φέρουσι κορμούς πευκίλους καὶ ὑψοῦσι πυράν. Ὁ δὲ μὴ φέρων παρὰ τοῦ φέροντος ἤκουε τὰς ἀκολούθους κατηγορίας· « Ἔστηκας, ὦ κακότροπε, οὔτε πέπλον, οὔτε καλωπισμὸν τινα διὰ χειρὸς φέρων χάριν τῆς νεάνιδος; Δὲν θέλεις φέρεϊ τι διὰ τὴν μεγαλόψυχον καὶ περισσῶς εὐκάρδιον, καὶ κατὰ τὴν ψυχὴν ἀνδρείαν; »

Τοιαῦτα λέγω περὶ τῆς ἀποθανούσης θυγατρὸς σου· βλέπω δὲ σὲ, τὴν εὐγονωτάτην ἐξ ὄλων τῶν γυναικῶν, ἀθλιωτάτην.

ΧΟΡΟΣ. Τρομερὰ δυστυχήματα ἐπῆλθον κατὰ τὰς ἀνεξιχνιάστους βουλὰς τοῦ θεοῦ εἰς τὴν οἰκίαν τῶν Πριαμίδων καὶ τὴν πόλιν ἡμῶν.

ΕΚΑΒ. ὦ θύγατερ, ἀλλοίμονον! δὲν γνωρίζω μεταξὺ τόσων δυστυχιῶν, αἵτινες μὲ καταθλίβουσιν, εἰς ποίαν νὰ ῥίψω τὰ βλέμματά μου· ἐὰν προσηλωθῶ εἰς μίαν, πάραυτα ἑτέρα τις μὲ ἀποσπᾷ ἐκ ταύτης· ἔπειτα τὴν αὐτὴν στιγμὴν, ἑτέρα τις ἔτι μὲ παρασύρει, καὶ δ' ἐμὲ ἀνευδότης τὰ κακὰ σχηματίζουσιν ἄλυσον συνεχῆ. Καὶ ἐν τῇ στιγμῇ ταύτῃ πῶς νὰ μὴ χύσω δάκρυα ἐπὶ τῇ δυστυχίᾳ σου; Δὲν ἐχαράχθη εἰς τὴν ψυχὴν μου βέλους ἀνεξαλείπτους; Ἄλλ' οὐχ ἦττον ἐμετριάσας τὴν ὑπερβολὴν τῆς λύπης μου διὰ τῆς μεγαλοψύχου ἀνδρίας σου. Δὲν εἶνε λοιπὸν παράδοξον, ὅταν κακῆ, τυχοῦσα εὐκрасίας ἀέρων, φέρῃ στάχυν καλὸν, ἡ δὲ ἀγαθὴ, τούτων ἀποτυχοῦσα, φέρῃ καρπὸν κακόν· μεταξὺ ὅμως τῶν ἀνθρώπων, τούναντίον, ὁ κακὸς εἶνε πάντοτε κακὸς, ὁ δὲ ἀγαθὸς πάντοτε ἀγα-

θός, καὶ ἂν εἰς δυστυχίας περιπέσῃ. Ποῦ ἄρα ἐγκρίεται ἡ αἰτία ταύτης τῆς διαφορᾶς; ἐν τῇ γεννήσει, ἢ ἐν τῇ ἀνατροφῇ; καὶ ἀναμφιβόλως, μία σοφὴ ἀνατροφή δύναται ἐπίσης νὰ συντελέσῃ εἰς τὸ ἀγαθόν, καὶ ὅστις γνωρίζει κατὰ βάθος τὸ καλόν, ἐπίσταται διὰ τοῦτο τὸ κακόν, διδασχθεὶς διὰ τοῦ κανόνος τοῦ καλοῦ. Ἄλλ' αὐταὶ μὲν αἰ κρίσεις, ὅπου περιπλανήθη ἡ ψυχὴ μου, ἐρρέθησαν εἰς μάτην. (Ἀποτείνεται ἤδη πρὸς τὸν Ταλθύβιον) Σὺ δὲ, ὦ Ταλθύβιε, ἄπελθε, καὶ εἶπε εἰς τοὺς Ἀργεῖους, ἵνα μὴδεὶς ἐκτείνη χεῖρα ἐπὶ τοῦ σώματος τῆς θυγατρὸς μου, συνάμα δὲ νὰ ἐμπαδίζωσιν ἐκ ταύτης καὶ τὸν ὄχλον. Διότι ἐν ἀναριθμήτῳ στρατεύματι ὁ ὄχλος εἶνε ἀπαιδευγώγητος, καὶ ἡ ἔλλειψις πειθαρχίας ἐνὸς στρατοῦ θαλασσίου εἶνε πλέον ἀκάθεκτος τῆς φλογός· κακὸς δὲ παρ' αὐτοῖς λογίζεται, ὁ μὴ πρᾶττων κακόν τι. (Ἀναχωρεῖ ὁ Ταλθύβιος).

(Πρὸς τὴν ὑπηρέτριαν) Σὺ δὲ, ἀρχαία καὶ πιστὴ δούλη, λάβε ἐν ἀγγεῖον, πορεύθητι εἰς τὴν θάλασσαν, καὶ κόμισσον ὕδωρ εἰς τούτους τοὺς τάπους, ἵνα διὰ τελευτῆαν φορὰν λούσω τὸ σῶμα τῆς θυγατρὸς μου, συζύγου χωρὶς νὰ ἔχη σύζυγον, παρθένου χωρὶς νὰ ἦνε παρθένος, καὶ ἐκθῶ αὐτὸ μεθ' ὅλων τῶν τιμῶν, τῶν ὁποίων εἶνε ἀξία . . . Τί λέγω; (ἀναχωρεῖ ἡ ὑπηρέτρια) Πόθεν τὰς τιμὰς ταύτας νὰ λάβω; . . . Δὲν δύναμαι λοιπὸν . . . Ἀδιάφορον ἐν τῇ καταστάσει ταύτῃ, ἐν ἣ εὐρίσκομαι, (τί νὰ πράξω ἐκτὸς τούτου;) θέλω συναθροίσαι στολισμὰτά τινα, ζητοῦσα παρὰ τῶν αἰγματοτίδων, αἵτινες κατοικοῦσι μετ' ἐμοῦ εἰς τὸ ἐσωτερικὸν τούτων τῶν σκηνῶν, τὰ ὁποῖα ἠδυνήθησαν

νὰ κρύψωσιν ἐκ τῆς ἀρχαίας των τύχης ἀπὸ τῆς ἀπληστίας τῶν νέων δεσποτῶν των. Ὡ ὑπερήφανα ἀνάκτορα! οἰκήματα ἀνθούοντα ποτέ! ὦ Πρίαμε, κυριάρχα πλουσίας καὶ μεγαλοπρεποῦς βασιλείας, πατὴρ ἀπογόνων λαμπρῶν! καὶ ἐγὼ ἢ τόσον γραῖα σήμερον, ἐγὼ ἢ μήτηρ αὐτῶν! Πῶς κατηντήσαμεν εἰς τὸ μὴδὲν στερούμενοι πάντων τῶν ἀποτελούντων τὴν ὑπερηφάνειαν ἡμῶν. Εἶτα ἐσμὲν ἀγέρωχοι, ὁ μὲν ἔνεκα τῶν μεγαλοπρεπῶν παλατιῶν του, ἕτερος δὲ ἔνεκα τῶν τίτλων, διὰ τῶν ὁποίων οἱ συμπολιταὶ του τὸν κοσμοῦσι. Καθαρὸν μὴδὲν! μάταια ἰδέαί τῆς φαντασίας ἡμῶν! Κοῦφαι μεγαλαυχίαι! Εὐδαιμονέστερος, εὐτυχέστερος ἄνθρωπος εἶνε ἐκεῖνος, εἰς τὸν ὁποῖον καθ' ἐκάστην ἡ εἰμαρμένη ἀπονέμει νὰ μὴ δοκιμάζῃ κακόν τι. (ἀναχωρεῖ μετὰ τῶν λοιπῶν ὑπηρετριῶν).

ΣΚΗΝΗ Β'.

ΧΟΡΟΣ (μόνος).

(Στροφῇ). Ἡ δυστυχία μου ἀπεφασίσθη, ἡ καταστροφή μου ὑπῆρξεν ἀναπόδραστος, ἀφ' ἧς ἡμέρας εἰς τὰ ὄρη τῆς Ἰδῆς ὁ Πάρις ἔκοψε τὴν πεύκην, ἵνα πλεύσῃ ἐπὶ τὸ θαλάσσιον κύμα πρὸς ἀρπαγὴν τῆς Ἑλένης, τῆς ὠραιότατης ἐξ ὅλων τῶν γυναικῶν, τὰς ὁποίας αἱ χρυσαὶ ἀκτίνες τοῦ ἡλίου φωτίζουν.

(Ἀντιστροφή.) Διότι πόνου καὶ ἀνάγκαι ἐπικρατέ-

στεραι τῶν πόνων κυκλοῦσιν ἡμᾶς· κοινὸν δὲ κακὸν, ἀφανιστικὸν ἐξ ἰδίας μωρίας ἐπῆλθεν εἰς τὴν Τρωϊκὴν γῆν, καὶ συμφοραὶ ἀπ' ἄλλων συμφορῶν ἐκρίθη δὲ ἡ ἔρις, διὰ τὴν ὁποίαν ἐδίκασεν ἐν Ἰδῇ τὰς τρεῖς θυγατέρας τῶν θεῶν ὁ βουκόλος Ἀλέξανδρος.

(Ἐπωδός). Ἐπὶ πολέμῳ καὶ φόνῳ καὶ βλάβῃ τῶν οἰκημάτων μου· στενάζει δὲ εἰς τοὺς οἴκους καὶ τις δυστυχῆς κόρη πολυδάκρυς εἰς τὸν Εὐρώταν ποταμὸν τὸν πολύρρουν, καὶ μήτηρ τίθεται χεῖρα ἐπὶ τῆς λευκῆς κεφαλῆς της ἕνεκα τῶν ἀποθανόντων τέκνων, καὶ σπυράττει τὴν παρειαὶν, παρῖοῦσα τὸν ὄνυχά ἡματωμένον διὰ τῶν σπυραγμῶν.

ΤΕΛΟΣ ΤΗΣ Β΄ ΠΡΑΞΕΩΣ.

ΠΡΑΞΙΣ ΤΡΙΤΗ.

ΣΚΗΝΗ Α΄.

« Ἡ Σκηγή οὐδέθλιως μεταλλάσσεται, ἀλλ' εἶνε ὁμοία ταῖς δυοὶ πρώταις. »

(Αἰρομένου τοῦ παραπετάσματος, ἐμφανίζεται ἰστάμενος ὁ χορὸς τῶν αἰγματοπιδῶν. Πάραυτα δὲ εἰσέρχεται μία τῶν δούλων τῆς Ἑκάθης φέρουσα τὸ σῶμα τοῦ Πολυδώρου κεκαλυμμένον).

ΘΕΡΑΠΙΑΝΑ. Γυναίκες, ποῦ εἶνε ἡ Ἑκάθη; Ποῦ εἶνε αὐτὴ ἡ δυστυχῆς γυνὴ, ἥτις ἐν τῇ κονίστρᾳ τῆς δυστυχίας ἐνίκησεν ὅλους τοὺς ἄνδρας, καὶ ἀπάσας τὰς γυναίκας, καὶ πρὸς τὴν ὁποίαν οὐδεὶς θέλει ἀμφισβητήσῃ ποτὲ τοῦτον τὸν λυπηρὸν στέφανον;

ΧΟΡΟΣ. Τί θέλεις, ὦ δυστυχῆς, ἕνεκα τῶν ἀπαισιῶν φωνῶν; Δὲν θέλεις λοιπὸν ἐγκαταλείπει εἰς ὕπνον ποτὲ τὰ δόληρια μηνύματά σου;

ΘΕΡΑΠ. Εἰς τὴν Ἑκάθην φέρω νέας ἀξιοδακρύτους εἰδήσεις· ἐν τῷ μέσῳ δὲ τῶν συμφορῶν, φεῦ! δύσκολον εἶνε οἱ θνητοὶ νὰ ἔχωσιν ἀνὰ στόμα λόγους χαροποιούς.

ΧΟΡΟΣ. Ἴδου, προχωρεῖ ἡ Ἑκάθη ἐκτὸς τῆς σκηνῆς τῆς· φαίνεται ἐν καιρῷ, ἵνα ἀκούσῃ τὰς νέας εἰδήσεις.

ΣΚΗΝΗ Β'.

ΕΚΑΒΗ ΧΟΡΟΣ καὶ ΘΕΡΑΠΑΙΝΑ.

ΘΕΡΑΠ. (πρὸς τὴν Ἐκάβην). ὦ δυστυχῆς δέσποινα! καὶ ἔτι πλέον ἢ δυστυχῆς, ἀπωλέσθης πλέον, καὶ τοὶ βλέπεις εἰσέτι τὸ φῶς! Ἄνευ συζύγου, ἄνευ πατρίδος, ἢ καταστροφή σου εἶνε πλήρης.

ΕΚΑΒ. Οὐδὲν νέον εἶπας δι' ἐμέ· γνωρίζω ὅλα τὰ δυστυχήματα, τὰ ὅποια μοι ὑπενθυμίζεις. . . . (βλέπουσα τὸ πτώμα).. Ἄλλὰ διατί ἐκόμισας ἐνταῦθα τὸν νεκρὸν τῆς Πολυξένης; Μοὶ εἶπον, ὅτι ὅλοι οἱ Ἕλληνες προθυμοῦνται ν' ἀποδώσιν αὐτῇ ἰδίαις χερσὶ τὰς ἐπι- κηδείους τιμὰς.

ΘΕΡΑΠ. (καθ' ἑαυτήν). Αὕτη οὐδὲν γνωρίζει! πι- στεύει ὅτι μεταξὺ τῶν χειρῶν μου ὑπάρχει ἡ Πολυ- ξένη καὶ θρηνεῖ, οὐδόλως δ' ὑποπτύεται περὶ τῶν νέων δυστυχιῶν της.

ΘΕΡΑΠ. (ὁμιλοῦσα καταγίνεται εἰς τὴν ἀποκάλυψιν τοῦ πτώματος). Αὕτη περὶ τῆς ὁποίας ὠμίλησας ζῆ. Τὸ ἀντικείμενον τῶν θρήνων σου, ὄχι, δὲν εἶνε τὸ πτώμα τῆς Πολυξένης. Παρατήρησον λοιπὸν τὸ σῶμα τοῦ νεκροῦ ἀποκαλυφθὲν, καὶ ἰδὲ, ἐὰν θέλῃς ἐκπληχθῆς, ἐὰν αἱ ἐλπίδες σου σκληρῶς ἐψεύσθησαν!

ΕΚΑΒ. ὦ θεοί! Οὗτος εἶνε ὁ υἱός μου Πολύδωρος, τὸν ὅποιον βλέπω νεκρὸν! . . . Ἐκεῖνος, εἰς τὸν ὅποιον ἡ Θοῶς ξένος ἐχορήγησεν ἄσυλον εἰς τὰ ἀνάκτορά του. Δυστυχῆς ἐφθάρην, ἀποθνήσκω! . . . Υἱέ μου Πολύ- δωρε! Πολύδωρε υἱέ μου! Ἄλλοίμονον, Ἄλλοίμονον! . .

Παραδίδομαι εἰς παραφοράς λίαν παράφρονας! . . . Τέ- λος γνωρίζω ἔλθην τὴν ἕκτασιν τῶν κακῶν, διὰ τῶν ὀ- ποίων μὲ καταθλίβει ἄσπονδός τις θεότης.

ΘΕΡΑΠ. Ἡ φρικώδης τύχη τοῦ υἱοῦ σου ἐγένετο τέλος εἰς ἐσὲ γνωστὴ, ὦ δυστυχῆς Ἐκάβη;

ΕΚΑΒ. Πῶς νὰ πιστεύσω εἰς ταῦτα; πῶς νὰ πι- στεύσω; νέα κακουργήματα! πάντοτε νέα κακουργή- ματα! Τὰ κακὰ διαδέχονται ἀδικόπως ἕτερα κακὰ. Οὐδέποτε ἡμέρα τις ἄνευ δακρύων, ἄνευ στενυγμῶν, θέλει ἔλθει ν' ἀναπαύσῃ τὴν λύπην μου.

ΧΟΡΟΣ. Πόσον εἶνε σκληρὰ, ὦ δυστυχῆς, πόσον σκληρὰ, τὰ ὅποια ὑποφέρομεν κακὰ!

ΕΚΑΒ. ὦ τέκνον, τέκνον δυστυχοῦς μητρὸς, διὰ ποίου θανάτου σὲ ἀπώλεσα; Διὰ ποίας τύχης; Διὰ ποίας βαρβάρου χειρός;

ΘΕΡΑΠ. Δὲν γνωρίζω. Τὸν εὖρον ἐπὶ τοῦ αἰγιαλοῦ τῆς θαλάσσης.

ΕΚΑΒ. Ἐρριμμένον διὰ λόγχης φονικῆς, ἢ ἐκβρα- σθέντα ἐκ τοῦ κόλπου τῶν κυμάτων τῆς θαλάσσης; Ἄλλοίμονον! ἄλλοίμονον! Τὸ ὄνειρόν μου ἀναπτύσσε- ται καθαρῶς, αἱ ὀπτασίαι μου εἶνε τηλαυγεῖς. Πα- ρίσταται εἰσέτι ἐν τῷ λογισμῷ μου τὸ μελανόπτερον φάντασμα! Σὲ, τέκνον μου προσφιλές, αὕτη ἡ ὀπτα- σία μοὶ ἐπαρουσίασε, σὲ, στερηθέντα τοῦ λοιποῦ τοῦ φωτός τῆς ἡμέρας! . . .

ΧΟΡΟΣ. Τίς λοιπὸν αὐτὸν ἐφόνευσε; Δύνασαι νὰ εἴπῃς εἰς ἡμᾶς τοῦτο, ὦ ὄνειρόφρων;

ΕΚΑΒ. Ὁ φίλος μου, ὁ φίλος τῆς οἰκογενείας μου,

ὁ Φίλιππος Θράξ, παρὰ τῷ ὁποίῳ ὁ γέρον Πρίαμος ἐ-
νεπιστεύθη τὸν υἱὸν του μυστικῶς.

ΧΟΡΟΣ. Οὐρανέ! Τί μέλλεις νὰ εἶπης; Ἐφρόνους
τὸν υἱὸν σου, ἵνα ἔχη τὸν χρυσόν;

ΕΚΑΒ. Θέλω ἀποκαλύψει ἀνέκφραστα κακουργήμα-
τα, τὰ ὁποῖα οὐδεὶς θέλει δυνηθῆ νὰ ἐκφράσῃ, τὰ ὁ-
ποῖα ὑπερβαίνουν πάντα τὰ θαύματα· κακουργήματα
ἀσεβῆ, τῶν ὁποίων μόνη ἡ ἔννοια εἶνε ἀνυπόφορος.
Δίκαια καὶ φιλοξενίαι, ποῦ ἐστέ; Τέρας ἀποτρόπαιον
μεταξὺ ὄλων τῶν θνητῶν! Πῶς, ὅταν ἐσπάραξας τοῦτο
τὸ σῶμα, ὅταν διὰ σκληροῦ σιδήρου ἐπλήγωσας τὰ
μέλη τούτου τοῦ παιδὸς, ἡ καρδία σου δὲν ἐκινήθη εἰς
οἶκτον; . . . !

ΧΟΡΟΣ. Πόσον θεότις τις, ἥτις εἶνε ἐπὶ σοὶ βαρὺς,
σὲ ἀπεκατέστησεν, ὦ δυστυχῆς, τὴν ἀθλιωτάτην ἐξ
ὄλων τῶν γυναικῶν! Ἀλλὰ βλέπω ὅτι πλησιάζει ὁ Ἀ-
γαμέμνων, ὁ ἡμέτερος δεσπότης· σιωπὴ φίλι.

ΣΚΗΝΗ Γ΄.

ΑΓΑΜΕΜΝΩΝ ΚΑΙ ΟΙ ΑΝΩΤΕΡΩ.

ΑΓΑΜ. Ἐκάβη, διατί βραδύνεις νὰ ἔλθῃς πρὸς ἐν-
ταφιασμὸν τῆς θυγατρὸς σου, ἀφ' οὗ διὰ τοῦ Τελ-
θυδίου ἀπήτησας παρ' ἐμοῦ, ἵνα μηδεὶς τῶν Ἑλλήνων
ψάσῃ τοῦ σώματός της; Ἐξεπληρώσαμεν τὴν ἐπι-
θυμίαν σου, τὴν σεβόμεθα, προφυλαττόμεθα ἀπὸ τοῦ
νὰ ἐκτείνωμεν τὰς χεῖρας ἐπὶ τοῦ σώματος τῆς Πο-
λυξένης, ἀλλὰ σὺ ἀεχσοσρῆς ὡσεὶ ἡ
αρχαιοσύνη σου μὴ ἐπισηθῆ. Ἐρ-
χομαι σοὶ εἰπὼν νὰ σὶ προσμα-
δίω διότι ἐν μέρους ἐν.

ἐκ μέρους τῶν Ἑλλήνων, τὸ πᾶν καλῶς εὐτρέπισται,
ἐὰν εἰς τοιαύτας περιστάσεις πράγματι δύναται νὰ ἦνε
καλῶς. Ἀλλὰ τίς εἶνε οὗτος ὁ ἄνθρωπος, τοῦ ὁποίου τὸ
πτῶμα βλέπω ἐνώπιον τούτων τῶν σκηνῶν; Τίς εἶνε
οὗτος ὁ Τρῶς; (δεικνύων τὸ πτῶμα τοῦ Πολυδώρου).
Διότι τὰ ἐνδύματα, τὰ ὁποῖα καλύπτουσι τὸ σῶμά του,
μὲ εἰδοποιοῦσιν ἀρκούντως, ὅτι οὗτος δὲν εἶνε Ἕλλην.

ΕΚΑΒ. Δυστυχῆς — διότι λέγουσά σε, λέγω ἐμαυ-
τὴν — δυστυχῆς Ἐκάβη! τί θέλω πράξει; νὰ πέσω εἰς
τὸ γόνυ τοῦ Ἀγαμέμνονος, ἢ νὰ ὑποφέρω τὰ κακὰ
μου σιωπηλῶς; (Ταῦτα λέγει στρέψασα τὰ νῶτα πρὸς
τὸν Ἀγαμέμνονα).

ΑΓΑΜ. Διατί, στρέψασα οὕτως ἀπ' ἐμοῦ τὸ πρόσω-
πόν σου, κλαίεις; Διατί δὲν μοὶ λέγεις ὅτι συνέβη;
τίνος εἶνε τὸ πτῶμα τοῦτο;

ΕΚΑΒ. (καθ' ἑαυτήν). Ἀλλ' ἐὰν εἶπω εἰς τοῦτον τὰ
κακὰ μου, ἢ κρατήσω τὸ γόνυ του, φοβοῦμαι, μὴ νο-
μίσας ὅτι ἤμην ποτὲ ἐχθρὰ, νῦν δὲ δούλη, μὲ ἀποδιώ-
ξῃ τῶν γονάτων του, καὶ ἀποδιωχθεῖσα λυπηθῶ
πλειότερον

ΑΓΑΜ. Δὲν εἶμαι μάντις· ἐὰν δὲν ὁμιλῆς, δὲν δύ-
ναμαι νὰ εἰσδύσω εἰς τὴν ὁδὸν τῶν διανοημάτων σου.

ΕΚΑΒ. (καθ' ἑαυτήν). Ἀρά γε χαλεπὰς καὶ ἐχθρὰς
λογίζομαι τὰς φρένας τοῦ Ἀγαμέμνονος, ἐν ᾧ αὐτὸς
δὲν εἶνε δυσμενῆς;

ΑΓΑΜ. Ἐὰν ἐπιθυμῆς, ἵνα μηδὲν γνωρίζω ἐκ τῶν
κακῶν σου, ἐσμέν σύμφωνοι· διότι καὶ ἐγὼ ἐπίσης ἐ-
πιθυμῶ, ἵνα μηδεμίαν τῶν δυστυχῶν σου γνωρίζω.

ΕΚΑΒ. (καθ' ἑαυτήν). Ἄλλως τε ἄνευ τούτου δὲν

δυναμὶ νὰ τιμωρήσω τοὺς ἐχθροὺς μου. Διὰτί λοιπὸν οὗτοι οἱ δυσταγμαῖ; Πρέπει ἐξ ἀνάγκης νὰ τολμήσω, εἴτε ἐπιτύχω, εἴτε δὲν ἐπιτύχω. (Ἦδη στρέφει τὸν λόγον πρὸς τὸν Ἀγαμέμνονα γονυπετῆς ἄπτεται τῶν γονάτων του, ἐγειρομένει δὲ πάραυτα, ἄπτεται τῶν γενείων του.) Ἀγαμέμνων, σὲ παρακαλῶ διὰ τῶν γονάτων σου, διὰ τῶν γενείων σου, διὰ τῆς εὐδαίμονος δεξιᾶς σου.

ΑΓΑΜ. Ποῖαν χάριν ἐπιθυμεῖς παρ' ἐμοῦ; θέλεις νὰ σὲ ἐλευθερώσω; Τοῦτο εἶναι εὐκολόν.

ΕΚΑΒ. Ὅχι, ὄχι ἐπιθυμῶ τιμωροῦσα τοὺς κακοὺς, νὰ δουλεύσω ἐφ' ὅλης μου τῆς ζωῆς.

ΑΓΑΜ. Εἰς τί λοιπὸν νὰ σὲ ὑπηρετήσω;

ΕΚΑΒ. Οὐδὲν ἐκ τούτων, τὰ ὅποια σὺ φρονεῖς, ὦ ἀναψ, ἐπιθυμῶ. Βλέπεις τοῦτο τὸ πτώμα, ἐπὶ τοῦ ὁποίου γύνω δάκρυα;

ΑΓΑΜ. Τὸ βλέπω ἐν τούτοις ὅμως δὲν δύναμαι νὰ ἐννοήσω ὅ,τι μέλλεις νὰ εἶπῃς περὶ τούτου.

ΕΚΑΒ. Ἐγὼ ἔτεκον τοῦτον ἐγὼ ἔφερον τοῦτον ἐν τῇ γαστρὶ μου.

ΑΓΑΜ. Τί! ὦ δυστυχῆς! εἶνε οὗτος ἐκ τῶν τέκνων σου;

ΕΚΑΒ. Οὗτος δὲν εἶνε ἐξ ἐκείνων τῶν υἱῶν τοῦ Πριάμου, οἵτινες ὑπὸ τὰ τείχη τοῦ Ἰλίου ἔπεσον.

ΑΓΑΜ. Καὶ ἄλλα λοιπὸν τέκνα, ὦ γύναι, ἔτεκες;

ΕΚΑΒ. Ἀλλοίμονον! ἀνωφελῶς, ὡς φαίνεται, ἔτεκον τοῦτον.

ΑΓΑΜ. Ποῦ λοιπὸν εὐρίσκατο ὅτε κκεστράφη ἢ Τροία;

ΕΚΑΒ. Ὁ πατήρ του τὸν ἀπεμάκρυνε, φοβούμενος μὴ ἀποθάνῃ.

ΑΓΑΜ. Ποῦ ἐξάπέστειλεν αὐτὸν μόνον ἀποχωρίσας ἀπὸ τῶν ἄλλων τέκνων του;

ΕΚΑΒ. Εἰς ταύτην τὴν χώραν ὅπου εὐρέθη θανάων.

ΑΓΑΜ. Ἐνεπιστεύθη λοιπὸν αὐτὸν εἰς τὸν κυριάρχην ταύτης τῆς χώρας, τὸν Πολυμήστορα;

ΕΚΑΒ. Ἐνταῦθα ἐπέμφθη, ἐπιφορτισθεὶς τὴν φύλαξιν χρυσοῦ πικροτάτου.

ΑΓΑΜ. Παρὰ τίνας δὲ ἀπέθανε, καὶ ποίου θανάτου τυχὼν;

ΕΚΑΒ. Καὶ τίς ἄλλος, ἀλλοίμονον! τοῦ ἰδίου Πολυμήστορος; ὁ Θράξ, ὁ φίλος τοῦ πατρός του, τὸν ἐφόνευσεν.

ΑΓΑΜ. Ὁ δυστυχῆς μήτηρ! ἠθέλησε νὰ ἔχη τὸν χρυσόν;

ΕΚΑΒ. Τοιοῦτος ὑπῆρξεν ὁ σκοπὸς του, ἀφ' οὗ ἐγνώρισε τὴν πτώσιν τοῦ βασιλείου τῆς Φρυγίας.

ΑΓΑΜ. Ποῦ λοιπὸν εὔρες τὸ σῶμά του; Ἦ τίς ἐκόμισεν αὐτὸν ἐνταῦθα;

ΕΚΑΒ. (δεικνύουσα τὴν θεράπαιναν). Αὕτη ἡ δούλη, αὕτη ἀνεκάλυψεν αὐτὸν ἐπὶ τοῦ αἰγιαλοῦ τῆς θαλάσσης.

ΑΓΑΜ. Τοῦτον ζητοῦσα, ἢ ἐνεργούσα ἄλλην ἐνεργειαν;

ΕΚΑΒ. Ἐπορεύθη νὰ κομίσῃ θαλάσσιον ὕδωρ, ἵνα λούσω τὸ σῶμα τῆς Πολυξένης.

ΑΓΑΜ. Ἀφ' οὗ τὸν ἐφόνευσεν ὁ ἄπιστος οὗτος ξένος, τὸν ἔρριψεν ἔξω.

ΕΚΑΒ. Τὸν ἐγκατέλιπον εἰς τὴν διάθεσιν τῶν κυ-

μάτων, ἀφ' οὗ ἐσπάραξεν οὕτω τὸ τρυφερόν σαμά του.

ΑΓΑΜ. ὦ δυστυχής! Τίς θέλει δυνηθῆ νὰ μετριάσῃ τὴν λύπην τῶν πόνων σου;

ΕΚΑΒ. Ἀπωλέσθην, Ἀγάμεμνον, καὶ οὐδὲν κακὸν ἔμεινε, τὸ ὅποιον δὲν ἔπαθον.

ΑΓΑΜ. Ἀλλοίμονον! ἀλλοίμονον! τίς ἄλλη γυνὴ ὑπῆρξεν δυστυχιστέρα σοῦ;

ΕΚΑΒ. Δὲν ὑπάρχει ἄλλη δυστυχιστέρα, ἐκτός ἂν αὐτὴν τὴν δυστυχίαν λέγῃς. Ἀλλ' ἄκουσον τέλος διατί πίπτω εἰς τὰ γόνατά σου. Καὶ ἐὰν μὲν ἡ τύχη μου σοὶ φαίνεται ἀξία, θέλω τὴν ὑποφέρει ἀγογγύστως· εἰ δὲ μὴ, ἔσο σὺ ὁ ἴδιος ὁ ἐκδικητὴς μου κατὰ ἀνθρώπου, κατὰ ἀσεβοῦς· ξένου, ὅστις, καταφρονήσας καὶ τοὺς καταχθονίους θεοὺς καὶ τοὺς ἐπουρανίους, ἔπραξε κακούργημα ἀνοσιώτατον, ἀφ' οὗ τοςάκις συνέφαγε μετ' ἐμοῦ, ἀφ' οὗ πλείον τῶν λοιπῶν φίλων εὖρε φιλοξενίαν ὑπὸ τὴν σκέπην μου. Πᾶν ὅ,τι δικαιούται νὰ ἀπαιτήσῃ ξένος τις, τὸ ἔλαβε παρ' ἐμοῦ. Καὶ τὸν υἱόν μου, τὸν υἱόν μου, τοῦ ὁποίου ἐδέχθη τὴν κηδεμονίαν, ἐφόνευσεν . . . καὶ τὸν τάφον, τὸν ὅποιον ὤφειλεν αὐτῷ, ἐὰν ἤθελε νὰ τὸν φονεύσῃ, τὸν ἡρνήθη, τὸν παρέδωκε δὲ εἰς τὰ κύματα τῆς θαλάσσης. ὦ! ἐὰν ἐσμέν δαῦλοι καὶ ἀσθενεῖς, οἱ θεοὶ εἶνε ἰσχυροὶ, καὶ ὁ νόμος, ὅστις διέπει αὐτοὺς τοὺς ἰδίους, διὰ παντός ἰσχύει, αὐτὸς ὁ ὑπέρτατος νόμος, δι' οὗ μόνον οἱ θεοὶ εἶνε θεοὶ, καὶ ὅστις, ἐν τῇ διαρκείᾳ ταύτης τῆς ζωῆς, θέτει διὰ τοὺς θνητοὺς τὰ ὅρια τῆς ἀδικίας καὶ τῆς δικαιοσύνης. Οὗτος ὁ νόμος, τοῦ ὁποίου σὺ εἶσαι ὁ φύλαξ, ἐὰν ἀνεχθῆς νὰ παραβιάζηται, ἐὰν ἀρίνης ἀτιμωρήτους τοὺς φονεῖς

τῶν δαιτυμόνων τῶν, τοὺς ἀσεβεῖς, οἵτινες δὲν φοβούνται νὰ περιφρονῶσι τὰ ἱερά παραγγέλματα τῶν θεῶν, ὅχι, δὲν ὑπάρχει πλέον δικαιοσύνη μεταξὺ τῶν ἀνθρώπων! Φοβήθητι λοιπὸν μίαν τοιαύτην καταισχύνην, σεβάσθητι τὴν λύπην μου καὶ εὐσπλαγγίσθητι ἐπ' ἐμοί· ὡς περ ζωγράφος, ὅστις ἀποσύρεται ἐν ὀρισμαμένητι ἀποστάσει, ἵνα παρατηρήσῃ τὸ ἔργον του, ρίψον ἐπ' ἐμοὶ βλέμματα, καὶ θεώρησον τὰ κακὰ τὰ ὅποια μὲ πολιορκοῦσιν. Ὑπῆρξα οὐ πρὸ πολλοῦ χρόνου βασίλισσα· σήμερον ὅμως εἶμι δούλη σου· ὑπῆρξά ποτε εὐτυχὴς μήτηρ· σήμερον ὅμως εἶμι γραῖα, ἄνευ τέκνων, ἄνευ πατρίδος, ἔρημος, ἡ ἀθλιωτάτη ἐξ ὅλων τῶν ἀνθρώπων.

Ἀλλοίμονον! Δυστυχὴς ἐγώ! Ποῦ πορεύεσαι; Διατί ἀποσύρεσαι ἀπ' ἐμοῦ; Ἄ! τὸν βλέπω, οὐδὲν θέλω κερδίσει ἐπὶ σοί. Ἄ! δυστυχὴς ἐγώ! Διατί, ὦ θνητοί, νὰ ἐργάζησθε ἀνευδότης πρὸς κτήσιν ὅλων τῶν λοιπῶν γνώσεων καὶ νὰ μὴ προθυμῆσθε πρὸ πάντων ν' ἀποκτήσητε δαπανῶντες πολλὰ τὴν γνώσιν τοῦ πείθειν, τὴν μόνην τύραννον τῶν ἀνθρώπων, ἵνα ἔχητε, χρεῖας τυχοῦσης, τοὺς τρόπους νὰ κάμπτητε τὰς καρδίας, καὶ νὰ ἐπιτυγχάνητε τοῦ πράγματος; Ἐκ τῶν τόσων υἱῶν, οἵτινες ἀπετέλουν τὴν εὐτυχίαν μου, οὐδένα ἔχω· ἡ ἰδία αἰχμάλωτος, εἶμι ἀφωσιωμένη εἰς τὸ δνειδος, καὶ βλέπω τὸν καπνὸν, ὅστις ὑψοῦται ἐκ τῆς καταστραφείσης πατρίδος μου. Ἀγάμεμνον— (Ἴσως εἶνε κενὸν καὶ ἄκαιρον τὸ νὰ προτείνω εἰς μεσιτείαν τὴν Ἀφροδίτην, ἀλλ' ὅμως θέλω εἰπεῖ ἀκέραιον τὴν διάνοιάν μου) καὶ ἑαυτὴν τὰ ἐν παρεμβάσει, ἐπὶ τῆς κλίνης σου, εἰς

τὰ πλευρά σου, ἡσυχάζει ἡ θυγάτηρ μου, ἡ ἐμπνεομένη ὑπὸ τοῦ Φοίβου, ἐκείνη, τὴν ὁποῖαν οἱ Φρύγες ἔνομάζουσι Κασάνδραν. Πῶς θέλεις ἀποδείξει ὅτι αὐται, αἱ νύκτες ἔχουσι δι' ἐσὲ θέλητρα; Ποία θέλει εἶνε διὰ τὴν κόρη μου ἡ τιμὴ τούτων τῶν ἡδέων ἀσπασμάτων, τὰ ὁποῖα αὐτῇ σοὶ ἐπιδαψιλεύεται; Ποία θέλει εἶναι δι' ἐμέ; Διότι ἐκ τοῦ ἔρωτος καὶ ἐκ τῶν ἀπορόρων μυστηρίων τοῦ ὑπὸ τὸ σκότος τῶν νυκτῶν γίγνεται πρὸ πάντων παρὰ τοῖς θνητοῖς ἡ πλέον ζωνηρὰ ἀμοιβή.

(πρὸς τὸν Ἀγαμέμνονα) Ἄκουσον· βλέπεις τοῦτο τὸ ἄψυχον σῶμα; ἀναδεχόμενος τὴν ὑπεράσπισίν του, θέλεις ὑπερασπίσει τὸν ἀδελφὸν τῆς ἐρωμένης σου. Μίαν εἰσέτι λέξιν θέλω προσθήσει· Εἴθε διὰ τῆς τέχνης τοῦ Δαιδάλου, ἢ διὰ τῆς χάριτος θεοῦ τινος, νὰ ἦτο δυνατόν νὰ ἐξέλθῃ αἶφνης ἀφ' ἐκάστου τούτων τῶν μελῶν μία φωνή, ἐκ τούτων τῶν χειρῶν, ἐκ τούτων τῶν τριχῶν, ἐκ τοῦ πέλματος τούτων τῶν ποδῶν! Πῶς ὅλα ἡμῶν ἤθελον πρόκεισθαι εἰς τὰ γόνατά σου κλαίοντα! ὦ δέσποτά μου! ὦ σὺ, τὸ φῶς καὶ ἡ λάμψις τῶν Ἑλλήνων! κάμφθητι, δὸς χεῖρα βοηθὸν τῇ γηραιᾷ Ἐκάβῃ! Αὕτη εἶνε μὴδέν· τί πρὸς τοῦτο; Ἴδιον μιᾶς μεγάλης ψυχῆς εἶνε νὰ ὑπηρετῇ τὴν δικαιοσύνην, καὶ νὰ τιμωρῇ τοὺς κακοὺς πανταχοῦ καὶ πάντοτε.

ΧΟΡΟΣ. Θαυμαστὸν πρᾶγμα εἶνε, ὅτι τὰ πάντα τὰ τε καλὰ καὶ τὰ κακὰ συνέρχονται τοῖς θνητοῖς, καὶ τὴν εἰμαρμένην αὐτὴν διέταξαν οἱ νόμοι, τιθέντες φίλους τοὺς πολεμιωτάτους, καὶ ἀνάπαλιν τοὺς φίλους ἐχθρούς.

ΑΓΑΜ. Ἐγὼ, ὦ Ἐκάβη, καὶ σὲ, καὶ τὸν παῖδά σου, καὶ τὴν δυστυχίαν σου καὶ τὴν ἰκεσίην χεῖρα ἐλεῶ, καὶ

ἐπιθυμῶ χάριν τοῦ δικαίου καὶ τῶν θεῶν, νὰ τιμωρῶσιν τὸν ἄδικον ξένον, ἀλλὰ ἐὰν ὑπηρετῶν εἰς τὰ συμφέροντά σου δὲν φωραθῶ εἰς τοὺς Ἕλληνας, ὅτι χάριν τῆς Κασάνδρας ἐπιβουλεύομαι νὰ φρονέσω τὸν Πολυμήστορα, τὸν βασιλέα τῆς Θράκης. Διότι ὑπάρχει ζήτημά τι, τὸ ὁποῖον μὲ ταράττει καὶ μὲ ἐνοχλεῖ· τὸν ἄνδρα τοῦτον ὁ μὲν στρατὸς ὑπολαμβάνει ὡς φίλον, τὸν δὲ ἀποθανόντα ἐχθρόν· ἐὰν δὲ σὺ ἀγαπᾷς τὸν Πολύδωρον, ὡς υἱόν σου, ὁ στρατὸς ὅμως οὐδέποτε. Μεθ' ὅλα ταῦτα βλέπεις λοιπὸν, ὅτι ὑπάρχω φίλος ἔτοιμος νὰ σὲ βοηθήσω, καὶ πλήρης ζήλου, εἰς τὸν ὁποῖον σὺ δὲν δύνασαι νὰ ὑποστηριχθῆς, ἐὰν ὀρεῖλω νὰ ἐφελκύσω ἐπὶ τῆς κεφαλῆς μου τὴν μορφήν τῶν Ἑλλήνων.

ΕΚΑΒ. Ἀλλοίμενον! Δὲν ὑπάρχει ἄνθρωπος, ὅστις εἶνε ἐλεύθερος· διότι ὁ μὲν εἶνε δούλος τῶν χρημάτων, ὁ δὲ τῆς τύχης, ἄλλους δὲ τὸ πλῆθος τῆς πόλεως, ἢ αἰνομικαὶ διατάξεις κωλύουσιν, ἵνα μὴ μεταχειρίζονται τοὺς νόμους κατὰ γνώμην καὶ θέλησιν (τὰ ῥηθέντα εἶπεν ἡ Ἐκάβη, στρέψασα τὰ νῶτα πρὸς τὸν Ἀγαμέμνονα καὶ βήματά τινα ποιήσασα).

Αἰ κάλως! Ἐπειδὴ φοβεῖσαι, καὶ ἀπονέμεις εἰς τὸ πλῆθος ἐξουσίαν, τῆς ὁποίας οὐδὲλως δικαιοῦται, ἐγὼ θέλω σὲ ἀπαλλάξει τῶν φόβων σου. Μάθε ὅτι μελετῶ καταστρεπτικὰ σχέδια κατὰ τοῦ φονέως τοῦ υἱοῦ μου, ἐκτὸς δὲ τούτου, ὅτι αἱ χεῖρές σου μένουσι καθαρὰὶ ἀπὸ τοῦ αἵματός του. Μόνον ἐὰν διεγερθῇ θόρυβός τις μετὰ τῶν Ἑλλήνων, ἐὰν τινες ἐτοιμασθῶσι νὰ βοηθήσωσι τὸν Θρᾶκα, πάσχοντα, οἷα μέλλει νὰ πάθῃ, ἀνάσσειλον ταύτην τὴν κίνησιν, χωρὶς νὰ φανῆς, ὅτι πρᾶτ-

ταις τοῦτο χαριζόμενος εἰς ἐμέ. Περὶ τῶν λοιπῶν ἔσο ἥσυχος, διότι τὸ πᾶν θέλω διεξαγάγει καλῶς.

ΑΓΑΜ. Αἶ, τί; Τί σκέπτεσαι; Θέλεις ὀπλίσει διὰ ξίφους τὴν ἀσθενῆ χειρὰ σου, ἵνα κτυπήσῃς τὸν βάρβαρον; Τὸ δηλητήριο ἐπιθυμεῖς νὰ μεταχειρισθῆς; ἢ ἐν ἐνὶ λόγῳ ὅποιον ἔσεται τὸ ἐργαλεῖον τῆς ἐκδικήσεώς σου; Πόθεν θέλεις λάβει φίλους;

ΕΚΑΒ. Αὐταὶ αἱ σκηναὶ κρύπτουσιν ὄχλον Τρωάδων.

ΑΓΑΜ. Τί! τὰς αἰχμαλώτους λέγεις, τὰς ὁποίας ἠχμαλώτισαν οἱ Ἕλληνες;

ΕΚΑΒ. Μετὰ τούτων θέλω ἐκδικηθῆ τὸν ἐχθρόν μου.

ΑΓΑΜ. Καὶ πῶς, αἱ γυναῖκες θέλουσι νικήσει τοὺς ἄνδρας;

ΕΚΑΒ. Τὸ πλῆθος εἶνε πολλὰ ἐπίφοβον· βοηθούμενον δὲ καὶ ὑπὸ δόλου, καθίσταται ἀκαταμάχητον.

ΑΓΑΜ. Μάλιστα, πολλὰ ἐπίφοβον· ἐν τούτοις ὅμως γυναῖκες δὲν θέλουσι δυνηθῆ νὰ νικήσωσι τὴν πεποίθησίν μου.

ΕΚΑΒ. Τί! Δὲν ἐφόνευσαν γυναῖκες τοὺς υἱοὺς τοῦ Αἰγύπτου, καὶ τοὺς ἄρσενας ἐξώκισαν πέραν τῆς Λήμνου; Πίστευσόν μοι· παῦσον τοῦ νὰ φρονῆς τοιαῦτα, καὶ ἐνέργησον, ἵνα ἡ ὑπηρετρία αὕτη διέλθῃ ἀσφαλῶς διὰ τοῦ στρατοῦ. (πρὸς τὴν ὑπηρετρίαν). Καὶ σὺ, ὅταν φθάσῃς εἰς τὸν Θρᾶκκα, φίλον τοῦ Πριάμου, εἰπέ αὐτῷ· «Ἡ ἀρχαία βασίλισσα τῆς Τροίας Ἐκάβη καλεῖ τόσον διὰ τὸ συμφέρον σου, ὅσον καὶ διὰ τὸ ἑαυτῆς, σέ τε καὶ τὰ τέκνα σου, ἵνα ἀκούσωσι μετὰ σοῦ ὅτι αὕτη μέλλει νὰ σοὶ ἀνγγεῖλη.» Ἐν τούτοις, Ἀγάμεμνον, ἀνάβαλε τὴν ταφὴν τῆς δυστυχῆς Πολυξένης, ἵνα τὰ

δύο ταῦτα θύματα, ἠνωμένα τῷ συνδέσμῳ τῆς ἀδελφοσύνης, καυθῶσιν ἐν μιᾷ φλογί, καὶ ταφῶσιν ἐν ἐνὶ τάφῳ.

ΑΓΑΜ. Τὸ πᾶν θέλειπραχθῆ κατὰ τὴν διάθεσίν σου. ἔάν μὲν ἦτον εἰς τὸν στρατὸν καιρὸς πλοῦ, δὲν ἤθελον δυνηθῆ νὰ σοὶ παράσχω ταύτην τὴν χάριν· νῦν ὅμως, ἐπειδὴ ὁ Ποσειδῶν δὲν ἀφίνει ἀνέμους ἐπιτηδείους, ἀνάγκη νὰ προσδοκῶμεν πλοῦν ἥσυχον. Εἴθε δὲ νὰ πραχθῶσι τὰ κατὰ σέ καλῶς· διότι τοῦτο εἶνε κοινὸν εἰς ὅλους, καὶ εἰς ἕκαστον ἰδιαιτέρως καὶ εἰς τὴν πόλιν, ἵνα ὁ μὲν κακὸς δυστυχῆ, ὁ δὲ καλὸς εὐτυχῆ.

(Ἦ μὲν θεράπαινα, κατὰ προσταγὴν τῆς Ἐκάβης, ἀπέρχεται πρὸς τὸν Πολυμήτορα, παρακολουθοῦσα τὸν Ἀγαμέμνονα. Μετὰ τούτους ἀποσυρθείσης καὶ τῆς Ἐκάβης εἰς τὴν σκηνὴν τῆς, ὁ χορὸς τῶν αἰχμαλωτῶν γυναικῶν ἀφηγεῖται τὰς συμφοράς, τὰς συμβάσας ἐν τε τῇ Τροίᾳ καὶ τοῖς οἰκοῦσιν ἐν αὐτῇ).

ΣΚΗΝΗ Γ'.

ΧΟΡΟΣ ΜΟΝΟΣ.

ΧΟΡΟΣ. Ὡ Τροία, ὦ πατρίς μου, δὲν θέλεις συγκαταριθμηθῆ πλέον μετὰ τῶν ἀπορρητῶν πόλεων· τόσον πλῆθος στρατοῦ Ἑλληνικοῦ σὲ συνεκάλυψε πανταχόθεν, καὶ ἔφερον ἐν τῷ κόλπῳ σου σίδηρον καταστρεπτικόν· εἶδες νὰ κατεδαφίσωσι τὴν στεφάνην τῶν πύργων, καὶ νὰ μολύνωσι τὰ κτίριά σου, δι' ἀπαισίου

κηλίδος αίσχρου καπνοῦ. Δυστυχῆς, δὲν θέλων εἰσελθεῖ πλέον εἰς σέ.

Ἄντιστροφή α.) Ἐν τῷ μέσῳ τῆς νυκτὸς ἐχάθην, ἐν ὧρα, καθ' ἣν, μετὰ τὸ φαγητὸν τῆς ἐσπέρας, γλυκὺς ὕπνος διαχέεται ἐπὶ τῶν βλεφάρων, ἐν ᾧ ὁ σύζυγός μου, κεκοπιακῶς ἐκ τῶν ἀσμάτων τῶν χορῶν, καὶ τῶν θουσιῶν τῆς ἡμέρας, ἐπεθύμει, πεσὼν ἐπὶ τῆς κλίνης του, ἵνα ἐφησυχάσῃ, καὶ ἐν ᾧ τοῦ ξίφους του ἀπρωρημένου παρ' αὐτῷ, δὲν ἔβλεπε πλέον ὅτι ἐχθρικός ὄμιλος ἐξήρχετο ἐκ τῶν πλοίων του, καὶ διεσκορπίζετο ἐφ' ἀπάσης τῆς Τροίας.

Σ ρ ο φ ἡ β'. Ἐγὼ δὲ κῦτρέπιζον ἐντέχνως, περιέκλειον ἐπὶ τοῦ μετώπου μου, διὰ ταινιῶν στενῶν τὰς κυματιζούσας τρίχας τῆς κεφαλῆς μου, βλέπουσα εἰς κυκλοτερῆ κάτοπτρα ἐκ χρυσοῦ κατασκευασμένα, καὶ ἔτοιμος οὖσα, ἵνα ἀνακλυθῶ ἐπὶ τῆς κλίνης μου. Ἀμέσως κρότος διαχέεται ἀνὰ πᾶσαν τὴν πόλιν, καὶ ἄπασαι αἱ ὁδοὶ τῆς Τροίας ἀντήχησαν ἐκ τῶν ἀκολουθῶν πολεμικῶν κελευμάτων· « ὦ παῖδες τῶν Ἑλλήνων, πότε λοιπὸν, πότε θέλετε ἐκπορθῆσαι τὴν ἀκρόπολιν τῆς Τροίας; Πότε τέλος πάντων θέλετε ἐπανίδει τὰς ὑμετέρας ἐστίας; »

Ἄντιστροφή β'. Εἰς μάτην κεκλυμμένη δι' ἀπλοῦ πέπλου, ὡς αἱ κόραι τῆς Δωρίδος, ἐγκατέλιπον τὴν προσφιλεῖ κλίνην μου, καὶ κατέφυγον ἰκέτις εἰς τὸν ναὸν τῆς Ἀρτέμιδος· δυστυχῆς! αἱ εὐχαί μου οὐδὲλως εἰσηκούσθησαν. Εἶδον τὸν σύζυγόν μου ἐκπνέοντα ὑπὸ τοὺς ὀφθαλμούς μου, καὶ ἰδοὺ ἀποσυρθεῖσα διὰ μέσου τῶν τειχῶν βλέπω τὴν πατρίδα μου μακρόθεν,

ἀφ' οὗ ὁ στόλος ἐκίνησε διὰ τὴν Ἑλλάδα, καὶ μὲ ἀπομάκρυνε διὰ παντὸς ἀπὸ τῆς γῆς τῆς Τροίας. Δυστυχῆς! ἀπέκαμον ὑπὸ τῆς λύπης . . .

Ἐ π ω δ ὅ ς. Καταρωμένη καὶ τὴν ἀδελφὴν τῶν Διοσκούρων, τὴν ὀλεθρίαν Ἑλένην, καὶ τὸν βοσκὸν τῆς Ἰδης, τὸν ἀπαίσιον Πάριν, τὴν Ἑλένην, τὸν Πάριν, τῶν ὁποίων ὁ ὕμναιος μὲ ἀπώλεσε, μὲ ἀφῆρπασεν ἀπὸ τῆς πατρίδος μου, μὲ ἀνῆρπασεν ἀπὸ τῆς ἐστίας μου! Τί λέγω, ὁ ὕμναιος; Αἱ! εἴπωμεν ἢ μᾶστιξ θεοῦ τινος ἐκδικήσεων. Εἶθε τὰ κύματα τῆς θαλάσσης νὰ μὴ ὀδηγήσωσι ποτε αὐτὴν εἰς Σπάρτην! Εἶθε νὰ μὴ ἐπανίδῃ πλέον τὸν βηλὸν τῶν πατέρων της!

ΤΕΛΟΣ ΤΗΣ ΤΡΙΤΗΣ ΠΡΑΞΕΩΣ.

ΠΡΑΞΙΣ ΤΕΤΑΡΤΗ.

ΣΚΗΝΗ Α΄.

Ἡ σκηνὴ ὁμοία ταῖς πρώταις.

(Διφορμένης τῆς ἀλλαγῆς ἐμφανίζεται ἐν τῇ σκηνῇ ἡ Ἐκάβη ἐπὶ ἔθρας, ἔχουσα τοὺς ὀφθαλμοὺς προσηλωμένους ἐπὶ τῆς γῆς. Ἐν τῇ σκηνῇ ὑπάρχει καὶ ὁ χορὸς περὶ τῆς Ἐκάβης. Ὑπάρχουσι δὲ καὶ ἄλλαι ἔδραι κεναί, πλὴν μεγαλοπρεπεῖς.)

ΠΟΛΥΜΗΣΤΩΡ

Μετὰ τῶν τέκνων του καὶ σωματοφυλάκων.

ΠΟΛΥΜ. ὦ Πρίαμε, φίλτατε ἀνδρῶν! καὶ σὺ ἐξ ὅλων τῶν γυναικῶν προσφιλέης ἐμοί, Ἐκάβη! δακρύω βλέπων σε, βλέπων τὴν πόλιν σου ἀποτεφρωθεῖσαν, τὴν θυγατέρα σου νεωστὶ φονευθεῖσαν. Ἀλλοίμονον! οὐδὲν βέβαιον ὑπάρχει μεταξὺ τῶν ἀνθρώπων, οὔτε ἡ δόξα, οὔτε ἡ εὐτυχία εἶνε ἀσφάλεια κατὰ τῆς δυστυχίας.

Συγχεομένων ἀκαταπαύστως τῶν εὐτυχιῶν ἡμῶν, οἱ θεοὶ ἀρέσκονται, ἵνα ρίπτωσιν εἰς αὐτάς τὴν ταραχὴν, ὅπως ἀγνοοῦντες τὴν ἔκθεσιν τοῦ μέλλοντος, λατρεύωμεν τὴν ἰσχὺν αὐτῶν· ἀλλὰ πρὸς τί οὔτοι οἱ θρῆνοι, ἀνίσχυροι εἰς τὴν νὰ ἀνακουφίσωσι τὰς δυστυχίας σου; Σὺ -δὲ ἐὰν μέμψησαι κατὰ τι τὴν ἀπουσίαν μου, παῦσον. Ἥμην ἀπὼν, ἤμην ἐπὶ τῶν μεθορίων τῆς Θράκης, ὅτε σὺ προσωρμίσθης εἰς τούτους τοὺς τόπους.

ἀλλ' ἄρα ἐφθασα, αὐτὴ ἡ ὑπηρέτριά σου μὲ συναντᾷ ἔξω τῶν δωματίων ὄντα καὶ ἔτοιμον νὰ ἔλθω πρὸς ἐπίσκεψίν σου, λέγουσα λόγους, τοὺς ὁποίους ἀκούσας ἦλθον.

ΕΚΑΒΗ. Δισχύνομαι νὰ σὲ βλέπω κατὰ πρόσωπον, ὦ Πολυμήστωρ, εὐρισκομένη ἐν ταιαύτῃ δυστυχίᾳ, ἀφ' οὗ ἐφάνην ἐνώπιόν σου ἐν ὕλῃ μου τῇ δόξῃ· αἰσχύνομαι διότι εὐρίσκομαι ἐν ταιαύτῃ καταστάσει ταπεινώσεως, καὶ δὲν θέλω δυνηθῆναι νὰ ρίψω εἰς σὲ τὸ βλέμμα μου. Ἀλλὰ φρονῶ, ὦ Πολυμήστωρ, ὅτι οὐδόλως θέλει σὲ δυσαρεστήσει τοῦτο· ἄλλως δὲν θέλει ἐξαρκέσει ἵνα συγχωρηθῶ οὗτος ὁ νόμος, ὅστις ἐμποδίζει τὰς γυναικίας ἵνα βλέπωσι κατὰ πρόσωπον τοὺς ἀνδρας;

ΠΟΛΥΜ. Τὸ φρόνημα τοῦτο δὲν ἔχει τι τὸ ὀποῖον μὲ ἐκπλήττει. Ἀλλὰ τί ἐλπίζεις ἐξ ἐμοῦ; διὰ ποῖαν ὑπηρεσίαν μὲ προσεκάλεσας ἔξω τῶν οἰκημάτων μου;

ΕΚΑΒ. Θέλω νὰ σοὶ διακοινώσω, παρόντων καὶ τῶν τέκνων σου, μυστικόν τι, τὸ ὁποῖον ἀφορᾷ ἐμὲ προσωπικῶς. Διάταξον δὲ πρὸς χάριν μου τοὺς φύλακας, οἵτινες σὲ παρκαλοῦσιν, ν' ἀποσυρθῶσιν.

ΣΚΗΝΗ Β΄.

ΠΟΛΥΜ. Ἀποσύρθητε· (οἱ σωματοφύλακες ἀναχωροῦσιν), ἐνταῦθα δύναμαι νὰ μένω μόνος ἄνευ κινδύνου, ἢ πρὸς ἐμὲ ἀγάπη σου καὶ ὁ στρατὸς τῶν Ἑλλήνων

ἔινε προσφιλὴς ἐμοί. Ἄλλ' εἰπέ μοι, εἰς τί εἷς φίλος εὐτυχῆς δύναται νὰ ὑποχρεώσῃ σήμερον φίλους δυστυχεῖς; διότι βλέπεις, ὅτι εἶμαι ἕτοιμος νὰ ὑπακούσω εἰς ἐσέ.

ΕΚΑΒ. Ἐν πρώτοις εἰπέ μοι, αὐτὸ τὸ τέκνον, τὸ ὁποῖον σὺ ἐδέχθης ἐκ τῶν χειρῶν μου, καὶ ἐκ τῶν χειρῶν τοῦ πατρὸς του, ἵνα ἀναθρέψῃς εἰς τὰ ἀνάκτορά σου, ὁ Πολυμήστωρ, ζῆ εἰσέτι; ἀκολούθως θέλω ἐξακολουθήσει τὴν σειρὰν τῶν ἐρωτήσεων μου.

ΠΟΛΥΜ. Μάλιστα ζῆ, καὶ ὡς πρὸς τοῦτο τοῦλάχιστον εἶσαι εὐτυχῆς.

ΕΚΑΒ. ὦ φίλτατέ μοι, Πολυμήστωρ, πόσον καλῶς ὀμιλεῖς, καὶ μετὰ τρόπου ἀξιοπρεποῦς.

ΠΟΛΥΜ. Τί ἐπιθυμεῖς εἰσέτι νὰ μάθῃς παρ' ἐμοῦ;

ΕΚΑΒ. Ἐνθυμεῖται ἐμὲ τὴν μητέρα του;

ΠΟΛΥΜ. Τόσον καλῶς, ὥστε ἐπεθύμει λάθρα νὰ ἔλθῃ ἐνταῦθα πλησίον σου.

ΕΚΑΒ. Καὶ οἱ θησαυροὶ, τοὺς ὁποίους ἐκόμισεν ἐκ Τροίας, εἶνε ἀνέπαφοι;

ΠΟΛΥΜ. Ἀνέπαφοι; ἄνευ οὐδεμιᾶς ἀμφιβολίας δὲν φυλάττονται εἰς τὰ ἴδιά μου ἀνάκτορα;

ΕΚΑΒ. Φύλαξον λοιπὸν αὐτοὺς μετ' ἐπιμελείας, καὶ εἴθε τὰ ἀγαθὰ τῶν φίλων σου νὰ μὴ ἐξεγείρωσι ποτὲ τὴν ἐπιθυμίαν σου.

ΠΟΛΥΜ. Μακρὰν ἐμοῦ! εἴθε μόνον, ὦ γύναι, νὰ δύναμαι νὰ ἐξακολουθῶ, ὅπως τέρπωμαι ἐπὶ ταῖς ἐμοῖς ἀγαθοῖς.

ΕΚΑΒ. Γνωρίζεις λοιπὸν τί ἐπιθυμῶ νὰ εἶπω εἰς ἐσὲ καὶ εἰς τὰ τέκνα σου;

ΠΟΛΥΜ. Ἄγνωσ' σὺ θέλεις ἀνακκλύψει εἰς ἔμε τοῦτο τὸ μυστικόν.

ΕΚΑΒ. Εἴθε οἱ λόγοι νὰ φέρωσιν εἰς τὴν ψυχὴν σου τὴν αὐτὴν παρηγορίαν, τὴν ὁποίαν σὺ ἔρχεσαι νὰ λύσῃς εἰς τὴν ἐμὴν.

ΠΟΛΥΜ. Ἄλλὰ ποῖον αὐτὸ τὸ μυστικόν, τὸ ὁποῖον ὀφείλω νὰ γνωρίζω ἐγὼ μετὰ τῶν τέκνων μου;

ΕΚΑΒ. Ἄρχαιοι κατώρυχες κλείουσι τοὺς θησαυροὺς τῆς οἰκίας τοῦ Πριάμου.

ΠΟΛΥΜ. Τοῦτο λοιπὸν θέλεις νὰ γνωστοποιήσω εἰς τὸν υἱόν σου;

ΕΚΑΒ. Μάλιστα, διότι σὺ εἶσαι ἄνθρωπος εὐσεβῆς καὶ τῆς ἐμπιστοσύνης.

ΠΟΛΥΜ. Πρὸς τί λοιπὸν ἡ παρουσία τούτων τῶν τέκνων;

ΕΚΑΒ. Εἶνε καλὸν, ἐὰ σὺ ἀποθάνῃς, νὰ ἔχωσι γινῶσιν τοῦ πράγματος τὰ τέκνα σου.

ΠΟΛ. Τοῦτο καλῶς ἐρρέθη· εἶνε πολὺ σοφόν.

ΕΚ. Γνωρίζεις λοιπὸν ποῦ ὑπάρχει ἐν τῇ Τροίᾳ ὁ ναὸς τῆς Ἀθηνᾶς;

ΠΟΛ. Ἐνταῦθα ὑπάρχει ὁ χρυσοὺς τοῦ Πριάμου; καὶ ἐν τίνι σημείῳ νὰ γνωρίσωμεν τὴν θέσιν;

ΕΚ. Διὰ τίνος μελαίνης πέτρας, ἥτις ὑψοῦται ἄνω τῆς γῆς.

ΠΟΛ. Ἐχεις ἄλλο τι εἰσέτι νὰ μοι εἴπῃς πρὸς τοῦτο;

ΕΚ. Ἐπιθυμῶ νὰ σὲ παρκαλέσω, νὰ λάβῃς ὑπὸ τὴν ἐπίβλεψίν σου ταῦτα τὰ πολύτιμα πράγματα, μετὰ τῶν ὁποίων ἐξῆλθον ἐκ τῆς Τροίας.

ΠΟΛ. Πού εἶνε; ἔχετε ταῦτα κεκρυμένα εἰς τὰ ἐν-
δύματά σας;

ΕΚ. Φυλάττονται εἰς ταύτας τὰς σκηνάς, μεταξὺ
τοῦ σωροῦ τῶν λαφύρων.

ΠΟΛ. Πού λοιπόν; πανταχόθεν βλέπω τὸ ναυτικὸν
στρατόπεδον τῶν Ἑλλήνων.

ΕΚ. Ὅμιλῶ εἰδικῶς περὶ σκηνῶν, κεχωρισμένων διὰ
τὰς αἰχμαλώτους.

ΠΟΛ. Τὰ ἐντὸς εἶνε ἀσφαλῶς; δὲν θέλω ἀπαντήσει
ἄνθρωπὸν τινα;

ΕΚ. Οὐδεὶς ἐκ τῶν Ἑλλήνων ὑπάρχει ἐντὸς, ἀλλ'
ἡμεῖς μόναι σπεῦσον νὰ εἰσέλθῃς, (διότι οἱ Ἕλληνες ἀ-
νυπομόνως ἐπιθυμοῦσι νὰ λύσωσι τὰ πλοῖά των ἐκ τῆς
ὄχθης, ἵνα ἀπομακρυνθῶσι τῆς Τροίας καὶ ἐπανίδωσι
τὰς κατοικίας των), σπεῦσον, ἵνα, ἀφ' οὗ ἐκπληρώσῃς
ὅ,τι ὀφείλεις, ἐπανεέλθῃς μετὰ τῶν τέκνων σου πρὸς τὸ
μέρος ἐκεῖνο ὅπου ὑπάρχει ὁ υἱός μου.

ΣΚΗΝΗ Γ'.

(Ὁ Πολυμήτωρ μετὰ τῶν τέκνων του ἀνχωρεῖ, προηγουμένης
τῆς Ἑκάβης. Ἐν τῇ σκηνῇ μένει μόνος ὁ χορός.)

ΧΟΡΟΣ.

ΧΟΡΟΣ. Δὲν ἔλαβες εἰσέτι τὴν τιμωρίαν τοῦ σφάλ-
ματός σου, τρέμε, θέλεις τὴν λάβει. Ὅμοιος δυστυχεῖ,
ὅστις ληφθεὶς, ἐν ᾧ κεῖται ἐγκαρσίως, ὑπὸ τῶν παρωγι-

σμένων κυμάτων βυθίζεται ἐν τινι ὠκεανῷ ἄνευ λιμέ-
νος, θέλεις, ἀποδοῦς ζωὴν ἀντὶ ζωῆς, βυθισθῆ εἰς τὰ
μισητὰ βάθη τῆς θαλάσσης. Ὑπεράσπισις ὑπὸ τε τῆς
δικαιοσύνης καὶ τῶν θεῶν, ὄχι, δὲν φεῖδεται τῆς κεφα-
λῆς τοῦ ἐνόχου, τῆς ποινῆς, τῆς τρομερᾶς ποινῆς, τῆς
ὀφειλομένης εἰς τὰ κακουργήματά του!

Αὕτη ἡ ἀπαίσιος ὁδός, ᾧ δυστυχῆς, διὰ σέ, ἀπατη-
θέντα ὑπὸ ψευδοῦς ἐλπίδος, δὲν θέλει ἀπολήξει ἀλλα-
χοῦ, παρὰ εἰς τὰ ἀφεγγῆ ἀνάκτορα τοῦ Πλούτωνος·
χεῖρ δὲ ἀναρμόδιος διὰ τὸν πόλεμον θέλει ἀποκόψει τὸ
νῆμα τῶν ἡμερῶν σου.

ΠΟΛΥΜΗΣΤΩΡ (ἔσωθεν).

ΠΟΛΥΜ. Ὁ οὐρανέ! μὲ τυφλοῦσιν...! ἀφαιροῦσι
παρ' ἐμοῦ τὸ φῶς τῶν ὀφθαλμῶν μου, δυστυχῆς!...

ΗΜΙΧΟΡΙΟΝ. Φίλοι, ἀκούσατε τὰς φωνάς τοῦ
Θρακῆς;

ΠΟΛΥΜ. (ὁμοίως) Ὁ κτυπήματα σκληρότερα εἰσέτι!
ὦ τέκνα μου... ἀξιολύπητα θύματα!

ΗΜΙΧΟΡ. Φίλοι, νέα δυστυχήματα κατεργάζονται
εἰς τὰ ἔνδον ταύτης τῆς σκηνῆς.

ΠΟΛΥΜ. (ὁμοίως) Ὁχι, ὄχι, ἡ πλέον ὀρμητικὴ φυγὴ
δὲν θέλει σᾶς κρύψει ἀπὸ τῆς ἐκδικήσεώς μου! διότι
κτυπῶν θέλω καταβάλλει τὰ θεμέλια τῶν δώμων.

ΗΜΙΧΟΡ. Βλέπετε, βλέπετε, τὸ βέλος τὸ ὅποιον
τινάζει ἡ τρομερὰ χεῖρ του;!

Ἐπιθυμεῖτε νὰ τρέξωμεν εἰς τὴν σκηνήν; ἡ Ἑκάβη
καὶ αἱ Τρωϊκαὶ γυναῖκες ἔχουσιν ἀνάγκην τῆς βοήθειάς
ἡμῶν.

ΕΚΑΒ. (ἔσωθεν). Κτύπα, μηδενὸς φεΐδου, ἀνάτρεφον τὰς πύλας. Οὐδέποτε τὸ φεινὸν φῶς θέλεις ἐμβάλλει εἰς τοὺς ὀφθαλμούς σου, οὐδὲ τοὺς παῖδάς σου, τοὺς ὁποίους ἐγὼ ἐφόνευσα, θέλεις ἰδεῖ.

ΣΚΗΝΗ Δ'.

(Ἡ Ἑκάβη ἐξέρχεται.)

ΧΟΡΟΣ. Πραγματικῶς λοιπὸν κατέβαλες τὸν Θρᾶκα, ὦ βασίλισσα τοῦ Ἰλίου; ἐνίκησας τὸν ἄπιστον ξένον σου; καὶ αἱ πράξεις σου συνάδουσι καλῶς πρὸς τοὺς λόγους σου;

ΕΚΑΒ. Θέλεις ἰδεῖ τὸν ἴδιον ἐνώπιον τούτων τῶν σκηνῶν τυφλὸν διὰ τυφλοῦ ποδὸς πορευόμενον; θέλεις ἰδεῖ τὰ σώματα τῶν δύο τέκνων του, τὰ ὁποῖα ἐφόνευσα ἰδίαις χερσὶ, βοηθουμένη ὑπὸ τούτων τῶν ἀνδρείων γυναικῶν τῆς Τροίας. Ἡ ἐκδίκησίς μου ἐξεπληρώθη. Βλέπετε, ἰδοὺ αὐτὸς προχωρεῖ ἐκτὸς τῆς σκηνῆς. Ἀποσύρομαι, ὑπεκφεύγω τὴν παρουσίαν του, τὴν ζέουσαν καὶ τρομερὰν ὀργὴν του.

ΣΚΗΝΗ Ε'.

(Ὁ Πολυμήτωρ ἐξέρχεται εἰς τὴν σκηνὴν τετραποδητί.)

ΠΟΛΥΜ. Ἀλλοίμονον! ἀλλοίμονον! Ποῦ νὰ πορευθῶ; ποῦ νὰ μείνω; ποῦ νὰ πλησιάσω; ὅμοιος ζῶν τετραπόδῳ, κατοικοῦντι τὰ ὄρη, τῇ βοήθειᾳ τῶν χειρῶν καὶ τῶν ποδῶν δύναμει νὰ ὀδηγήσω τὴν ἀβέβαιον πορείαν μου. Ποῖαν ὁδὸν νὰ ἐκλέξω; ταύτην ἢ ἐκείνην; ἵνα συλλάβω ταύτας τὰς ἀνθρωποκτόνους γυναῖκας τῆς Τροίας, αἵτινες μὲ κατέστρεψαν διὰ παντός; Δυστυχεῖς, δυστυχεῖς κόραι τῶν Φρυγῶν! Καταραμμένα τέρατα! Ἐν ποίᾳ γωνίᾳ κρύπτονται ἵνα κορέσω τὴν ὀργὴν μου; Ἥλιε, δύνασαι νὰ θεραπεύσῃς ταύτην τὴν αἵματοσταγῆ πληγὴν, καὶ νὰ ἐμβάλῃς ὑπὸ τὰ βλέφαρά μου τὴν λάμψιν τῆς ἡμέρας; Ὡ σιωπή! σιωπή! . . . ἀκούω τὸν ἀμυδρὸν κρότον τῶν βημάτων τούτων τῶν γυναικῶν . . . Ποῦ θέλω τιναχθῆ, ἵνα κορέσω ἐμαυτὸν δι' ὀστέων καὶ σαρκῶν, ἵνα μοιράσω τὰς εὐωχίας τῶν ἀγρίων θηρίων, ἵνα ξεσχίσω αὐτὰς καὶ ἐκδικηθῶ τὰ βάσανά μου δι' ὁμοίων βασάνων; Ἀλλοίμονον! Δυστυχῆς, ποῦ πορεύομαι; Ποῦ νὰ παρασυρθῶ; Θέλω ἐγκαταλείψῃ τὰ τέκνα μου εἰς ταύτας τὰς μαινάδας, τὰς ὁποίας ἐξέμεσεν ὁ ἄδης, ἵνα τὰ διαμελίσωσιν, ἵνα διὰ τῶν ἀκρωτηριασθέντων σαρκῶν των προετοιμάσωσι διὰ τοὺς κύνας φάγωμα αἵματοσταγῆς, ἵνα ἐν τῇ σκληρότητί των τὰ διασκορπίσωσιν εἰς τὰ ὄρη; Ποῦ νὰ σταθῶ; ποῦ νὰ πορευθῶ; ποῦ ὅμοιος πλοῖω, τὸ ὅποιον,

οηθεύμενον ὑπὸ τῶν σχοινίων, συστέλλει τὰ ἰστία, ποῦ νὰ πλησιάσω, ἵνα τιναχθῶ, φύλαξ τῶν τέκνων μου, ἐπὶ τῆς αἵματοσταγοῦς κλίνης των;

ΧΟΡΟΣ. ὦ δυστυχής! πόσον ἀνυπόφορα εἶνε τὰ κακὰ, τὰ ὅποια σοὶ προπαρεσκευάσαν! Σκληρὰ ὑπῆρξαν τὰ κακουργήματά σου, σκληρὰ εἶνε καὶ ἡ ἐκδίκησις τοῦ Θεοῦ, τοῦ ὁποίου ἡ χεὶρ ἔπεσεν εἰς ἐσέ.

ΠΟΛΥΜ. Οὐρανέ! οὐρανέ! . . . ὦ Θραῖκες, λαὸ φιλόπολεμε, πάντοτε ἔτοιμος εἰς τὸ νὰ μεταχειρίζησαι τὴν λόγην, πάντοτε ἔτοιμος εἰς τὸ νὰ πολεμήσῃς, πάντοτε ἔτοιμος εἰς τὸ νὰ δαμάξῃς τοὺς ὀρμητικοὺς ἔππους! . . . ὦ Ἕλληνες! . . . ὦ Ἀτρίδες! πρὸς ἐμέ, πρὸς ἐμέ! αἱ διαπεραστικά μου φωνὰὶ προσκαλοῦσιν ὑμᾶς. ὦ! ἔλθετε, τρέξατε, ἐν ὀνόματι τῶν θεῶν! Μὲ ἀκούουσιν, ἢ οὐδεὶς ἀξιοῖ με βοηθείας; Διὰ τί βραδύνετε; γυναῖκες μὲ ἐδολοφόνησαν, γυναῖκες οὐτιδαναι, αἰχμάλωτοι. Ὑποφέρω, ὑποφέρω κακὰ σκληρὰ. ὦ τύχη φρικώδης! Ποῦ νὰ στραφῶ; ποῦ νὰ φύγω; τίς θέλει μὲ δώσει πετερά, ἵνα τιναχθῶ εἰς τὰ ὕψη τοῦ αἰθέρος, εἰς τὰ οὐράνια φατνώματα, ἐκλάμποντα πυρὰ, τὰ ὅποια ἀκοντίζει ἀκαταπαύστως ὁ φλογίζων ὀφθαλμὸς τοῦ ὀρίωνος, καὶ τοῦ Σειρίου; ἢ κάλλιον ὁ δυστυχής θέλω παρευθῆ εἰς τὰ βαθύτατα τοῦ σκότους;

ΧΟΡΟΣ. Εἶνε πολὺ συγγνωστὸν, ὅταν τις πάσχη κακὰ, τὰ ὅποια δὲν δύναται νὰ ὑποφέρῃ, ν' ἀπαλλαχθῆ τῆς μισσητῆς ζωῆς.

ΣΚΗΝΗ ΣΤ'.

ΑΓΑΜΕΜΝΩΝ ΚΑΙ ΟΙ ΑΝΩ.

ΑΓΑΜ. Ἦκουσα τῶν φωνῶν σου καὶ ἤλθον ἀντανκλασθεῖσαι προθύμως ὑπὸ τοῦ υἱοῦ τοῦ βράχου τῶν δρέων, ὑπὸ τῆς θορυβώδους ἠχοῦς, ἀντήχησαν εἰς ὅλον τὸν στρατὸν. Ἐὰν δὲν ἐγνωρίζομεν, ὅτι οἱ πύργοι τῶν Φρυγῶν κατεστράφησαν ὑπὸ τῶν Ἑλλήνων, ὁ παράδοξος οὗτος κρότος ἤθελε πολὺ καταφοβίσει ἡμᾶς.

ΠΟΛΥΜ. ὦ φίλε μου, ὦ Ἀγάμεμνον, διότι σὲ ἐγνώρισα ἐκ τῆς προφορᾶς τῆς φωνῆς σου, βλέπεις τὴν φρικώδη κατάστασιν ἐν ἣ εὐρίσκομαι;

ΑΓΑΜΕΜ. ὦ θεοί! . . . Πολυμήτορ! . . . δυστυχής! τίς σὲ κατέστρεψεν; τίς σοῦ ἀφῆρσε τὸ φῶς; τίς ἐτύφλωσε τοὺς ὀφθαλμοὺς σου; τίς ἔσφαξε τὰ τέκνα σου; ὄντως μέγαν θυμὸν ἔτρεψεν ἐναντίον σοῦ τε καὶ τῶν παίδων, ὅστις ἄρα ὑπῆρχεν.

ΠΟΛΥΜ. Ἡ Ἐκάβη, βοηθουμένη ὑπὸ τῶν αἰχμάλωτιδῶν γυναικῶν, μὲ ἀπώλεσε τοῦτο εἶναι ὀλίγον!

ΑΓΑΜ. Τί λέγεις; (πρὸς τὴν Ἐκάβην) Τί! σὺ, ὦ Ἐκάβη, εἶσαι ὁ αὐτουργὸς τῶν σκληροτήτων, εἰς τὰς ὅποιας σὲ κατηγορεῖ; Σὺ ἐτόλμησας τὸ ἀνήκουστον τοῦτο ἀνοσιούργημα; . . .

ΠΟΛΥΜ. Μέγιστοι θεοί! Τί λέξεις; Εἶνε λοιπὸν αὕτη πλησίον ἡμῶν; Ὁμίλησον ποῦ εἶνε, ἵνα τὴν συλλάβω, ἵνα τὴν ξεσχίσω διὰ τῶν χειρῶν μου, καὶ τρέξῃ ἐξ ὅλων τῶν μελῶν τῆς τὸ αἷμα κρουνηδόν;

ΑΓΑΜ. Δυστυχής, τί ἐπιθυμεῖς νὰ πράξεις;

ΠΟΛΥΜ. Πρὸς θεῶν, σὲ παρακαλῶ ἄφες με, ἵνα ρίψω ἐπ' αὐτῆς τὴν μαινομένην χεῖρά μου.

ΑΓΑΜ. Κράτησον σαυτὸν. Ἐχθρῶν ἐκ τῆς καρδίας σου τὰς βαρβάρους σκέψεις, λέγε, ἵνα ἀκούσας καὶ σὲ καὶ ταύτην ἐν μέρει, κρίνω δικαίως διατί πάσχεις ταῦτα.

ΠΟΛΥΜ. Θέλω ὁμιλήσει· Ὑπῆρχε Πολύδωρός τις, νεώτατος τῆς γενεᾶς τοῦ Πριάμου, υἱὸς τῆς Ἐκάβης τοῦτον ὁ πατήρ του Πρίαμος, προῖδὼν τὴν καταστροφὴν τῆς Τροίας, μοὶ ἐνεπιστεύθη, ἵνα ἀναθρέψω εἰς τὰ ἀνάκτορά μου. Τοῦτον ἐγὼ ἐφόνευσα. Ἄλλ' ἄκουσον τοὺς λόγους τῆς πράξεώς μου ταύτης, καὶ κρίνε, ἐὰν σοφῶς καὶ συνετῶς ἔπραξα· ἐφοβήθην, μήπως διαφυγῶν τὴν σφαγὴν, τὸ τέκνον τοῦτο, ὁ ἐχθρὸς σου, συναθροίσῃ πάλιν τὰ λείψανα τῆς τύχης του, καὶ ὑψώσῃ τὰ τείχη τῆς Τροίας· ἐφοβήθην, μήπως, πληροφορηθέντες περὶ τῆς ὑπάρξεώς τινος τῶν ἀπογόνων τοῦ Πριάμου, οἱ Ἕλληνες ἀποβιβάσθῳσι καὶ αὐθις εἰς τὰ παράλια τῆς Φρυγίας, καὶ φέρωσιν ἐκεῖθεν τὴν καταστροφὴν καὶ τὸν ἀφανισμόν ἐπὶ τοῦ ἰδίου ἐδάφους τῆς Θράκης, καὶ μήπως, ὡσπερ σήμερον, ἡ συμφορὰ τῶν Τρώων μεταβιβάσθῃ εἰσέτι ἐπὶ τῶν γειτνιαζόντων αὐτοῖς δυστυχῶν ἀνθρώπων. Ἐν τούτοις ἡ Ἐκάβη, μαθοῦσα τὸ δυσύχημα τοῦ υἱοῦ της, μὲ προσεκάλεσεν εἰς ταύτας τὰς σκηνάς, ἐπὶ τῇ προφάσει τοῦ νὰ ἀποκαλύψῃ εἰς ἐμὲ τὰς θέσεις, ἐν αἷς ὑπάρχουσι κεκρυμμένοι ἐν τῇ Τροίᾳ οἱ θησαυροὶ τῆς οἰκίας τοῦ Πριάμου· μὲ ἀποσύρει μόνον μετὰ τῶν τέκνων μου, λέγουσα, ὅτι τὸ μυστικὸν

τοῦτο δὲν πρέπει ἕτερός τις νὰ γνωρίζῃ. Μόλις ἐκάθησα εἰς τὸ μέσον τῆς κλίνης, κλίνας τὸ γόνυ, καὶ ἰδοὺ πολλαὶ κόραι Τρώων, παρθένοι, συναθροίζονται πέριξ ἐμοῦ, ὡσπερ φίλαι, αἱ μὲν ἀπὸ τῆς ἀριστερᾶς, αἱ δὲ ἀπὸ τῆς δεξιᾶς· καὶ ἄλλαι μὲν κρατοῦσι τὸν μαυδύαν μου, ἐπαινοῦσι προθύμως τὴν λεπτότητα τῶν ὑφασμάτων τῆς Μακεδονικῆς χειρὸς, καὶ κρίνουσιν αὐτὸν ὡς μοναδικόν· ἄλλαι δὲ πάλιν θεωροῦσιν ἀπλήστως τὴν λόγχην μου, κατεσκευασμένην κατὰ τρόπον Θρακικόν. Πάραυτα ἐστερήθην τῆς τε λόγχης καὶ τοῦ ὑφάσματος. Ὅσαι δὲ ἐξ αὐτῶν ἦσαν μητέρες, θαυμάζουσαι τὰ τέκνα μου, ἐπαλλον αὐτὰ εἰς τὰς ἑαυτῶν ἀγκάλας, καὶ ἵνα ἀπομυκρύνωσιν αὐτὰ ἐξ ἐμοῦ τοῦ πατρὸς, ἀποδιδούσιν ἢ μὲν τῇ δέ. Ἐπειτα παύσασαι αἴφνης τῶν θωπειῶν, σύρουσι ξίφη ἐκ τῶν ἱματίων, καὶ δι' αὐτῶν διατρυποῦσι τὰ δυστυχῆ μου τέκνα· τινὲς ἐξ αὐτῶν ταυτοχρόνως μὲ συλλαμβάνουσιν ἕκ τε τῶν χειρῶν καὶ τῶν ποδῶν. Οὕτως ἐπιθυμῶν νὰ βοηθήσω τὰ τέκνα μου, ἐὰν ἐζήτουν νὰ ὑψώσω τὴν κεφαλὴν μου, αὐταὶ μὲ κατεῖχον ἐκ τῆς κόμης, ἐὰν δὲ ἐπεθύμουν νὰ βοηθήσω διὰ τῶν χειρῶν μου, ὁ δυστυχὴς ὑπὸ τοῦ πλήθους τῶν γυναικῶν οὐδὲν ἐτελείουν. Τέλος δὲ ἔπραξαν τὸ μέγιστον τῶν κακουργημάτων. Λαμβάνουσι τὰς περόνας, κεντοῦσι τὰς ἀθλίαις κόρῃς τῶν ὀφθαλμῶν μου, ἀποκαθιστῶσιν αὐτὰς αἱματηρὰς, καὶ φεύγουσι διὰ μέσου τῶν σκηνῶν· ἐκπηδήσας δὲ ἐγὼ, ὡσπερ θῆριον, ἐδίωκον τὰς φοινικὰς κύνας, ἐξετάζων καὶ ἐρευνῶν πάντα τὸν τοῖχον, ὡς κυνηγὸς, κρούων, τύπτων. Τοιαῦτα ἔπαθον, ὦ Ἀγάμεμνον, φονεύσας τὸν υἱόν

τῆς Ἐκάβης, χαριζόμενος ἅπασι τοῖς Ἕλλησι. Ἴνα δὲ μὴ μακρηγορῶ, εἴαν τις τῶν παλαιῶν ἐβλασφήμησε τὰς γυναικας, ἢ ἀρτίως ὑπάρχει τις, ὅστις κακολογεῖ αὐτάς, ἢ ἀπόκειται νὰ κακολογήσῃ. Ταῦτα πάντα ἐγὼ θέλω συναθροίσει εἰς ἓν· οὔτε θάλασσα, οὔτε γῆ τρέφει εἰς τοὺς κόλπους τῆς γένος τόσον μισητόν· ὁ δὲ λαβὼν αὐτῶν πείραν γινώσκει καλῶς.

ΧΟΡΟΣ. Ὡ Πολυμήστορ, μηδαμῶς ἐπαίρου κατὰ τῶν γυναικῶν, μηδὲ ἕνεκα τῶν κακῶν σου, ἐνώσας πᾶν τὸ γένος τὸ θῆλυ οὕτω μέμψῃ τῶν γυναικῶν· διότι πολλαὶ ἀφ' ἡμῶν, αἱ μὲν εἶνε ἐπαινεται καὶ ζηλωταί, ἄλλαι δὲ εἰς τὸν κατάλογον τῶν κακῶν ὑπάρχουμεν, ἐπίμυσται καὶ ὕβρεως ἄξιαι.

ΕΚΑΒ. Ἀγάμεμνον, δὲν ἔπρεπε ποτε οἱ λόγοι τῶν ἀνθρώπων νὰ ὦσιν ἰσχυρότεροι τῶν πράξεων· ἀλλ' εἴαν τις ἐπραξεν ἀγαθὰ, ἔπρεπε νὰ λέγῃ ἀγαθὰ, εἴαν δὲ φαῦλα, ἔπρεπεν οἱ λόγοι νὰ ὦσιν ἀσθενεῖς καὶ νὰ μὴ δύνωνται τὰ ἄδικα νὰ εὐλογοποιῶσιν ποτε. Σοφοὶ μὲν λοιπὸν ὑπάρχουσιν οἱ μεμαθηκότες τὰδε ἀκριβῶς ῥήτορες, ἀλλὰ δὲν δύνανται μέχρι τέλους νὰ ὦσι σοφοὶ (διότι ἐν ὑστέρω καταφαίνεται ἡ ἀλήθεια), διεφθάρσαν δὲ κακῶς, καὶ οὐδεὶς μέχρι τοῦδε ἐξέφυγε. Καὶ ταῦτα μὲν εἶπον ἐν ὀλίγοις λόγοις, πρὸς σέ, ὦ Ἀγάμεμνον· ἤδη δὲ θέλω στρέψῃ τὸν λόγον μου πρὸς τοῦτον τὸ δυστυχῆ. (Πρὸς τὸν Πολυμήστορα). Λέγεις ὅτι ἐφόνευσας τὸν υἱόν μου, ἐπιθυμῶν ν' ἀπαλλάξῃς τοὺς Ἕλληνας διπλοῦ κόπου, καὶ ποιῶν χάριν τῷ Ἀγαμέμνονι. Ἐν πρώτοις, ὦ ἀτιμώτατε τῶν ἀνθρώπων, ποτὲ δὲν θέλει ὑπάρξει φιλία μεταξὺ βαρβάρων καὶ

Ἑλλήνων, οὔτε θέλει δυνηθῆ. Ἐν τίνι λοιπὸν συμφέροντι τόσος ζῆλος καὶ τόση προθυμία; Πότερον ἐπιθυμῶν νὰ συγγενεύσῃς μετὰ τινος, ἢ ὦν συγγενῆς τινος; Ἡ ποίαν αἰτίαν ἔχων; Ἐφοβήθης μήπως, διαπεράσαντες καὶ πάλιν τὴν θάλασσαν οἱ Ἕλληνες, ἐπιφέρωσι τὴν καταστροφὴν εἰς τὰ προύοντα τῆς πατρίδος σου; Τίνα νομίζεις ὅτι θέλεις καταπίσει; Τὸ φονεῦσαν τὸν υἱόν μου, εἴαν θέλῃς νὰ ἦσαι εἰλικρινῆς, εἶνε ὁ χρυσὸς καὶ ἡ πλεονεξία σου.

Ἐάν δὲ τὸ πρᾶγμα δὲν ἔχῃ οὕτως, εἰπέ ἡμῖν πῶς, ὅτε τὸ Ἴλιον εὐδαιμόνει, ὅτε οἱ πύργοι τῆς ὑπερασπίζοντο εἰσέτι τὸν περίβολόν τῆς, ὅτε ὁ Πρίαμος ἔζη, καὶ ἡ λόγῃ τοῦ Ἐκτορος ἦτο παντοδύναμος, πῶς, λέγω, εἴαν ἤθελες νὰ χαρισθῆς εἰς τὸν Ἀγαμέμνονα, ἔχων καὶ ἀνατρέφων εἰς τοὺς οἴκους σου τὸν υἱόν μου, δὲν ἐφόνευσας αὐτὸν τότε; Ἡ πῶς δὲν ὀδήγησας αὐτὸν τότε ζῶντα εἰς τὸ πεδίον τῶν Ἑλλήνων;

Ἄλλ' ὄχι· ἅμα τὸ φῶς ἔπαυσε λάμπον δι' ἡμᾶς, ἅμα ὁ καπνὸς τῶν προπυργίων ἡμῶν, καιομένων ὑπὸ τῶν πολεμίων, σοὶ ἀνήγγειλε τὴν ἡμετέραν καταστροφὴν, τότε ἐφόνευσας τὸν ξένον, ὅστις κατέφυγεν εἰς τὴν ἐστίαν σου. Πρὸς τοῖς ἄλλοις, ἄκουσον ἤδη πῶς θέλεις φανῆ φαῦλος· ἔπρεπε σὺ, εἴαν ἐν τούτοις ἦσο φίλος τῶν Ἑλλήνων, νὰ κομίσῃς τὸν χρυσόν, τὸν ὀπιῶν λέγεις, ὅτι κατέχεις, ὄχι τὸν σὸν, ἀλλὰ τὸν ἐμὸν, καὶ νὰ παράσχῃς αὐτὸν εἰς τούτους, οἵτινες κατεθλίβοντο ὑπὸ τῆς πείνης, καὶ οἵτινες χρόνον πολλὸν ἔζων μακρὰν τῆς πατρικῆς γῆς. Ἐν τούτοις οὐδὲ νῦν ἐπιθυμεῖς νὰ ἐκβάλῃς τὸν χρυσόν ἀπὸ τῆς χειρὸς σου,

ἀλλὰ τὸν κρατεῖς ἔτι εἰς τοὺς οἴκους. Καὶ ὁμοῦς ἀνατρέφων οὕτω τὸν παῖδά μου, ὅπως ἔπρεπεν, εἶχες ἂν δόξαν καλὴν· διότι οἱ ἀγαθοὶ φίλοι εἶνε σαφέστατοι εἰς τὰς δυστυχίας· ὅταν δὲ τις εὐτυχῆ, ἔχει φίλους πολλούς.

Ἄλλ' ἐὰν εἶχες ἀνάγκην χρημάτων, ὁ δὲ Πολύδωρος ἔζη, ὁ υἱός μου, ἤθελεν εἶνε διὰ σὲ μέγας θησαυρός. Ἦδη ὁμοῦς οὔτε τὸν Πολύδωρον ἔχεις φίλον σου, καὶ ἡ ὠφέλεια τοῦ χρυσοῦ ἐφθαρται, καὶ οἱ παῖδες σου διεφθάρησαν, καὶ σὺ ὁ ἴδιος εὕρισκας ἐν τοιαύτῃ δυστυχίᾳ.

Εἰς ἐσὲ δὲ, ὦ Ἀγάμεμνον, λέγω ἐγὼ ἡ Ἐκάβη, ὅτι ἐὰν βοηθήσῃς τοῦτον θέλεις φωνῆ ἄδικος· διότι θέλεις εὐεργετήσῃς ἄνθρωπον, ὅστις οὔτε εὐσεβής, οὔτε πιστός, εἰς ὅσους ἔπρεπε νὰ ᾔνε, οὔτε ὄσιος, οὔτε δίκαιος ἐδείχθη· θέλομεν δὲ εἶπει, ὅτι καὶ σὺ ὦν τοιοῦτος, τέρπεσαι βοηθῶν τοὺς κακοὺς. Τοὺς δεσπότας δὲ δὲν λαιδωρῶ.

ΧΟΡΟΣ. ὦ! Πῶς τὰ ἀγαθὰ ἔργα παρέχουσι πάντοτε εἰς τοὺς ἀνθρώπους ἀφορμὰς χρηστών καὶ ἀγαθῶν λόγων!

ΑΓΑΜ. Βαρὺ εἶνε δι' ἐμὲ τὸ κρίνειν καὶ δικάζειν τὰ ξένα κακὰ, ἀλλ' ὁμοῦς εἶνε ἀνάγκη νὰ κρίνω· διότι εἶνε ἀτιμία δι' ἐμὲ, ἀφ' οὗ ἔλαβον εἰς χεῖρας ταύτην τὴν ὑπόθεσιν, νὰ τὴν ἀποδιώξω. Μάθε, Πολυμήστορ, ὅτι ἐγὼ παραδέχομαι ὡς μόνην αἰτίαν τῆς πράξεώς σου, ὅχι ὅτι ἐπεθύμεις νὰ πράξῃς χάριν εἰς τοὺς Ἕλληνας, ἢ εἰς ἐμὲ, ἀλλ' ὅτι ἤθελες νὰ ἔχῃς εἰς τοὺς οἴκους σου τὸν χρυσόν. Λέγε δὲ σκυτῶ συμφέροντα,

ὑπάρχων ἐν δυστυχίαις. Ἴσως λοιπὸν παρ' ὑμῖν τοῖς βάρβάροις εἶνε εὐκολὸν νὰ φονεύῃ τις τοὺς ξένους· ἡμεῖς ὁμοῦς οἱ Ἕλληνες νομίζομεν τὸ φονεῦειν φίλους ἀτιμον καὶ αἰσχρόν. Πῶς λοιπὸν ἐγὼ θέλω ἀποφύγει τὴν κατὰ κρῖσιν τοῦ κόσμου, κρίνων, ὅτι σὺ ἐπραξας πράγματα δίκαια; Οὐδέποτε θέλω πράξει τοῦτο. Ἄλλὰ σὺ ὑπόμεινον ἤδη τὰς συμβάσας εἰς σὲ δυστυχίας, ἐπειδὴ ἐτόλμησας νὰ πράξῃς τὰ ἄδικα καὶ βλαπτικά.

ΠΟΛΥΜ. Ἀλλοίμονον! ἀλλοίμονον! νικώμενος, ὡς φαίνεται, ὑπὸ γυναικὸς δούλης, θέλω τιμωρηθῆ ὑπὸ τῶν αἰχμαλώτων.

ΑΓΑΜ. Δὲν θέλεις τιμωρηθῆ δικαίως πράξας τοιαῦτα κακὰ;

ΠΟΛΥΜ. Ἀλλοίμονον! ὦ τέκνα μου! ὦ ὀφθαλμοὶ μου! δυστυχής!

ΕΚΑΒ. Θρηνεῖς τὰ τέκνα σου! Καὶ ἐγὼ πιστεύεις λοιπὸν, ὅτι δὲν θρηνῶ τὸ τέκνον μου;!

ΠΟΛΥΜ. Χαίρεις ἀτιμάζουσά με, ὦ κακότροπε σύ.

ΕΚΑΒ. Δὲν πρέπει νὰ χαίρω, ἀφ' οὗ σὲ ἐξεδικήθην;

ΠΟΛΥΜ. Ἀλλὰ πάραυτα ἡ χαρὰ σου αὕτη θέλει πύσει, ὅταν τὰ ὕδατα τῆς θαλάσσης σέ . . .

ΕΚΑΒ. Ὅταν ἀναμφιβόλως θέλωσι μὲ ὀδηγήσει εἰς τὰς ὄχθας τῆς Ἑλλάδος;

ΠΟΛΥΜ. Θέλουσι σὲ δεχθῆ πεσοῦσαν ἐκ τῶν καρχησίων, καὶ σὲ καταβροχθήσει εἰς τὰς ἐαυτῶν ἀβύσσους.

ΕΚΑΒ. Καὶ τίς θέλει ἐπιβάλλει εἰς ἐμὲ ἐν πῆδημα τόσον ἀπαίσιον;

ΠΟΛΥΜ. Σὺ ἡ ἴδια θέλεις ἀναβῆ εἰς τὸν ἴσθμὸν τοῦ πλοίου.

ΕΚΑΒ. Δυναμίει πτερῶν, ἢ τίνι τρόπῳ;

ΠΟΛΥΜ. Θέλεις μεταβληθῆ εἰς κύνᾱ, ἔχουσα ὄφθαλμοὺς πυρῶδεις.

ΕΚΑΒ. Καὶ ταύτην τὴν μεταφῶρμωσιν τίς θέλει ἐπιφέρει εἰς ἐμέ; πῶς γνωρίζεις τοῦτο;

ΠΟΛΥΜ. Εἶπεν εἰς ἐμέ ταῦτα ὁ ἐν Θραζῖ μάντις Διόνυσσος.

ΕΚΑΒ. Καὶ εἰς ἐσέ οὐδὲν τῶν κακῶν, εἰς τὰ ὁποῖα εὐρίσκεσσι, προσῆπεν;

ΠΟΛΥΜ. Ὅχι· διότι οὐδέποτε σὺ ἤθελες σὺν δόλῳ μὲ φέρει εἰς τοιαύτην κατάστασιν.

ΕΚΑΒ. Ὁρεῖλω τότε νὰ ἀποθάνω, ἢ θέλω ἐξακολουθῆ νὰ ζῶ ἐν τοιαύτῃ μορφῇ;

ΠΟΛΥΜ. Θέλεις ἀποθάνει· τὸν δὲ τάφον σου θέλουσιν ἐνομάσει

ΕΚΑΒ. Ἀναμφιβόλως διὰ τοῦ ἐνόματος, τὸ ὅποιον μὲ ὑπενθυμίζει τὴν νέαν μορφήν.

ΠΟΛΥΜ. Μνημεῖον δυστυχοῦς κυνός· θέλει δὲ χρησιμεύσει ὡς σημεῖον τοῖς ναύταις.

ΕΚΑΒ. Ἀδιάφορον δι' ἐμέ ἀφ' οὗ σὲ ἐξεδικήθην.

ΠΟΛΥΜ. Δὲν τελευτῶσιν ἐνταῦθα τὰ κακὰ σου· θέλει ἀποθάνει καὶ ἡ θυγάτηρ σου Κασάνδρα.

ΕΚΑΒ. Μακρὰν ἐμοῦ! Τὰ κακὰ ταῦτα δίδωμι εἰς ἐσέ.

ΠΟΛΥΜ. Θέλει πέσει ὑπὸ τὸν σίδηρον τῆς συζύγου τούτου τοῦ ἡγεμόνος.

ΕΚΑΒ. Μακρὰν τῆς θυγατρὸς τοῦ Τυνδάρεω τοιαύτα παραφορᾶ.

ΠΟΛΥΜ. Καὶ σὺ, Ἀγάμενον, καὶ σὺ ἐπίσης θέλεις

ἰδεῖ τὸν πέλεκυν ὑψούμενον ἄνω τῆς κεφαλῆς σου.

ΑΓΑΜ. Δυστυχῆς, ποῖα παραφορᾶ σὲ πλανᾷ; ἐπιθυμοῦμαι, ἵνα ὁ δίκαιος θυμὸς μου; . . .

ΠΟΛΥΜ. Κτύπησον, ἀλλὰ μάθε, ὅτι εἰς τὸ Ἄργος σὲ ἀναμένει λουτῆρ φονικός.

ΑΓΑΜ. Φύλακες, ἀπομακρύνετε αὐτὸν διὰ τῆς βίαις!

ΠΟΛΥΜ. (Συρόμενος ὀμιλεῖ). Οἱ λόγοι μου σὲ λυποῦσιν.

ΑΓΑΜ. Ἀσφαλίσατε τὸ στόμα του.

ΠΟΛΥΜ. Ἀσφαλίσατε· εἶπον ὅσα ἤθελον.

ΑΓΑΜ. Δὲν θέλετε ἐξορίσει αὐτὸν εἰς τινα νῆσον ἔρημον, ἐπειδὴ τόσον ἀναισχύντως φλυαρεῖ; Σὺ δὲ, ὦ δυστυχῆς Ἐκάβη, θάπτε, πορευθεῖσα, τοὺς διπλοῦς νεκρούς. Ὑμεῖς δὲ, ὦ Τρωάδες, πρέπει νὰ πλησιάσητε εἰς τὰς σκηνὰς τῶν δεσποτῶν· διότι βλέπω, ὅτι οἱ ἄνεμοι εἶνε εὐνοϊκοί. Εἴθε δὲ νὰ ἐπιτύχωμεν καλοῦ πλοῦ, καὶ νὰ ἴδωμεν, ὅτι εἰς τοὺς οἴκους ἡμῶν τὰ πράγματα εὐρίσκονται καλῶς, ἐλευθερωθέντες τῶν θλίψεων.

ΧΟΡΟΣ. Πορεύθητε, ὦ φίλοι, πρὸς τοὺς λιμένας καὶ πρὸς τὰς κατοικίας, ἵνα λάβητε πείραν τῶν δεσποτικῶν πόνων· διότι ἡ ἀνάγκη τῆς δουλείας εἶνε ἰσχυρά.

Τ Ε Λ Ο Σ .

ΣΠΟΥΔΑΙΟΝ ΠΑΡΟΡΑΜΑ.

Μεταξὺ τῆς 32 καὶ 33 σελίδος παρελείφθη ἡ ἐπομένη περικοπή «τῆς Πολυξένης, ἀλλὰ σὺ ἀργοροποεῖς ὥστε ἡ ἀργοπορία σου μὲ ἐκπλήττει. Ἔρχομαι λοιπὸν νὰ σὲ προσκαλέσω διότι»

Ἡ τῶν λοιπῶν παροραμάτων διόρθωσις ἐγκαταλείπεται εἰς τὴν εὐμένειαν τοῦ ἀναγνώστου.